

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ANTRADIENIS – TUESDAY, SPALIO – OCTOBER 5, 2010 • Vol. CI Nr. 191

Kaina 75 c.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-04-10

PERIODICALS

Rašytoja R. Šerelytė – „Bank Austria Literaris“ premijos laureatė

Vilnius, spalio 4 d. (ELTA) – Trečią kartą paskelbtus „Bank Austria Literaris“ apdovanojimus, skirtus Rytų ir Pietryčių Europos autorių literatūrai įvertinti, šįmet pelnė lietuvių rašytoja Renata Šerelytė ir vengrų poetas Akos Fodor. Specialiąją vertinimo komisijos premiją šįmet pelnė ukrainiečių rašytojas Boris Chersonski.

Laureatai bus pagerbiami spalio 7 dieną Frankfurto knygų mugės programoje, čia bus pristatomas ir R. Šerelytės romano „Mėlynbarzdžio vaikai“ leidimas vokiečių kalba. Romaną į vokiečių kalbą išvertė austrų vertėjas Cornel Hell. „Bank Austria Literaris“ premijų fondas šįmet siekia 150,000 eurų. Premijų laureatų kūriniai vokiečių kalba išleido leidykla „Wieser Verlag“.

R. Šerelytė (g. 1970) – poetė, prozininkė, kritikė, pjesių ir literatūros kūrinių vaikams autorė, parašiusi ei-

lėraščių ir prozos knygų vaikams, istorinių nuotykių apysakų jauniui, keturis novelių rinkinius („Balmazuojas“ apdovanotas G. Petkevičaitės-Bitės premija), romanus „Lėdynmečio žvaigždės“ (2000 m. Žemaitės premija), „Vardas tamsoje“ ir „Mėlynbarzdžio vaikai“.

R. Šerelytės novelės išverstos į anglų, prancūzų, vokiečių, italų, ispanų, lenkų, švedų, kroatų, čekų kalbas ir spausdintos užsienio antologijose. 2001 m. už noveles rašytoja yra pelniusi Antano Vaičiuliaičio premiją.

„Mėlynbarzdžio vaikai“ (2008) – trečiasis autorės romanas, atskleidžiantis žmogaus mentaliteto ir laikmečio paradoksus. Vienos šeimos nariai keliais balsais pasakoja dramatišką savo gyvenimo istoriją.

R. Šerelytė redaguoja „Draugo“ šeštadieninį priedą „Kultūra“.

R. Šerelytė 2001 m. už noveles yra pelniusi Antano Vaičiuliaičio premiją. „Draugo“ archyvo nuotr.

Pinigai Baltarusijos opozicijai remti eina ir per Lietuvą

Vilnius, spalio 4 d. (BNS) – Baltarusijos prezidentas Aleksandr Lukašenka pareiškė, kad šalies opozicija remiama Rusijos pinigais, kurie eina per trečiąsias šalis, įskaitant Lietuvą.

„Šiandien atsirado dar vienas Baltarusijos opozicijos rėmėjas – Rusijos verslas“, – pareiškė A. Lukašenka spaudos konferencijoje Minske

Rusijos žurnalistams.

„Mes žinome, kas šiuos pinigus moka, nes neseniai tokį kurjerį su 200,000 dolerių mes sulaikėme; jis, pažeisdamas įstatymą, vežė per sieną pinigus“, – pridūrė jis.

Pasak valstybės vadovo, „aikštėlės opozicijai remti įsteigtos Lietuvoje, Lenkijoje ir Vokietijoje, o pinigai iš

ten eina į Baltarusiją, Rusijos pinigai, ne tiesiogiai per Rusijos ir Baltarusijos sieną“.

Drauge Baltarusijos prezidentas nusistebėjo, kad Rusijos televizijos kanaluose leidžiama kalbėti Baltarusijos opozicijos atstovams, „žmonėms, kurie iš tikrųjų negali pakęsti Rusijos“. Drauge jis pabrėžė, kad „tai

– žmonės, kurie vakar ir šiandien gauna Vakarų Europos subsidijų“.

A. Lukašenka juokaudamas pridūrė, kad „jeigu kas nors Rusijoje turi atliekamų pinigų, tegu moka, tai taip pat yra investicijos į mūsų visuomenę“.

„Šie opozicionieriai ką nors ir nusipirks Rusijos rinkoje“, – sakė jis.

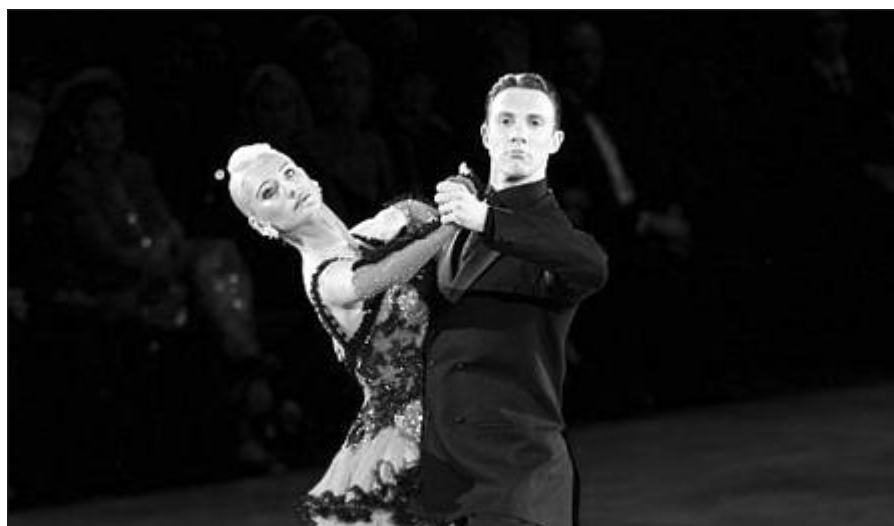
Premjerui užsienio politikos klausimais patarinės R. Martikonis

Vilnius, spalio 4 d. (ELTA) – Ministro pirmininko Andriaus Kubiliaus patarėjų komandą papildė nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Rytis Martikonis, pakeisiantis iki šiol premjerui užsienio politikos klausimais patarinėjusią Loretą Zakarevičienę, kuri paskirta Lietuvos nepaprastąją ir įgaliotąją ambasadorę Lenkijos Respublikoje.

Pastaruosius penkerius metus R. Martikonis dirbo Lietuvos nepaprastuoju ir įgaliotuoju ambasadoriumi, Lietuvos nuolatinio atstovu Europos Sąjungoje. Diplomato karjerą R. Martikonis pradėjo 1992 m. Užsienio reikalų ministerijoje, buvo derybų dėl asocijuotos sutarties su ES, derybų dėl narystės ES delegacijų narys, dirbo Užsienio reikalų ministerijos viceministru, sekretoriumi.

R. Martikonis Vilniaus universitete yra įgijęs teisininko kvalifikaciją, stažavęsis Hagos (Olandija) karališkajame tarptautinių santykių institute, Arhus universitete Danijoje, Bowdoin kolegijoje JAV. 43 diplomatas moka anglų, prancūzų ir rusų kalbas, yra vedęs.

A. Bižokas ir K. Demidova – pasaulio profesionalų čempionai

Šokėjai Arūnas Bižokas ir Katiuša Demidova.

DELFI.lt nuotr.

Ottawa, spalio 4 d. (ELTA) – Lietuvis Arūnas Bižokas ir rusė Katiuša Demidova apgynė pasaulio profesionalų klasikinių sportinių šokių čempionų vardą. JAV atstovaujantys šokėjai šventė pergalę Kanadoje vykusiose planetos pirmenybėse.

Sidabrą iškovojo Italijos pora – buvusi ilgametė A. Bižoko partnerė

mėgėjų varžybose lietuvė Edita Daniūtė ir italas Mirko Gozzoli. Bronza atiteko JAV atstovams Victor Fung ir Anastasija Muravjova.

A. Bižokas su K. Demidova šoka nuo 2007 metų spalio, o E. Daniūtė su M. Gozzoli – nuo praėjusių metų spalio.

Šiame numeryje:

- Sveikata. Prieš prasidedant gripui (p. 2)
- Prahos legenda (p. 3)
- R. Kriaučiūno skiltis (p. 3)
- Detroitiečiai džiaugiasi respublikonų kandidatu A. Zaparacku (p. 4)
- Šventadienis (p. 5)
- „Krauju rašyta istorija“ (p. 8)
- „Ambersail“ dienoraštis (13) (p. 9)
- Pristatytas „Mažosios Lietuvos enciklopedijos“ IV tomas (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2,51 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

JAV ambasada, pasitelkusi diplomatinę išmintį, Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministeriją paragino iš Pasaulinės sveikatos organizacijos (PSO) vykdomos programos „Green Light“ pirkti vaistų atspariajai tuberkuliozei gydyti. Pagal šią programą prekiauja Tarptautinė vaistų asociacija – IDA („International Dispensary Association“), kurios veikla susijusi su atsilikusiomis – vadinamosiomis trečio-siomis šalimis. Gal tai ir neblogas dalykas vaistus nusipirkti pigiau, tačiau skaitytojams priminsime, kad dauguma „Green Light“ rekomenduojamų vaistų nėra registruoti nei Lietuvoje, nei per kami Europoje. Įdomu tai, kad sveikatos apsaugos ministras Raimondas Šukys, vos gavęs JAV ambasadorės Anne Elizabeth Derse laišką iš kart brūkštelėjo: „Nedelsiant organizuoti vaistų pirkimą iš PSO“. Ar nereikėtų valdžios atstovams kritiškai įvertinus siūlymus, o ne dalyti privilegijas ir pataikauti už ambasadų pareiškimų slypintiems pardavėjams?

Redaktorė Laima Apanavičienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesijunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdien, paskelbta) \$250.00

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė – Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

SVEIKATOS KLAUSIMAI

DOVILĖ BANIULYTĖ

University of Wisconsin, Madison medicinos studentė

Prieš prasidedant gripui

Kokio gripo laukti šiais metais?

Gripo sezonai yra sunkiai nuspėjami ir kiekvienais metais šiek tiek skiriasi. Nors gripo epidemija užplūsta kasmet, laikas, sudėtingumas ir trukmė priklauso nuo daugelio veiksnių, įskaitant, kokie influenza virusai plinta ir ar jie atitinka tiems metams pagamintą vakciną. Praeitais gripo sezonas įšiminė H1N1 viruso plitimu, žinomu kaip kiaulių gripas. Šis virusas sukėlė pirmąją influenza pandemiją (pasaulinį ligos protrūkį, sukeltą naujo viruso), ko nebuvo atsitikę daugiau nei 40 metų. Nors ir nėra patvirtinta, gali būti, kad šis virusas plis kartu su sezoniniais virusais ir šiais metais.

Ar bus naujos gripo formos?

Gripo virusai nuolat keičiasi, tad nėra nuostabu, kad naujos jo formos paprastai atsiranda kiekvienais metais. Nors ir nėra aiškiai žinoma, panašu, kad 2009 metų H1N1 kartu su sezoniniais virusais ir šiais metais sukels ligas.

Kada gripas prasidės?

Gripo pradžia paprastai yra nuspėjama ir su kiekvienu sezonu skiriasi. Dažniausiai Amerikoje gripas siaučia sausio ar vasario mėnesiais, tačiau sezoninis gripas gali išlikti aktyvus net ir iki gegužės mėnesio.

Kaip pasiruošti?

CDC pataria pasiskiepyti nuo gripo kiekvienam žmogui. Tai pirmas ir pats svarbiausias būdas apsisaugant nuo šios ligos ir jos sukeltų kitų ligų. Nors ir yra daug gripo virusų, gripo vakcina apsaugo nuo trijų influenza formų, kurios pagal mokslinius tyrimų duomenis, sukelia daugiausiai susirgimų tais metais. 2010 – 2011 metų gripo vakcina apsaugos nuo trijų gripo formų: H3N2 viruso, influenza B viruso ir H1N1 viruso,

kuris praeitą sezoną išgąsdino daug žmonių ir sukėlė ligas ir kitų ligų paūmėjimus kaip niekad anksčiau. Pasiskiepijimas nuo gripo, kai tik vakcina tampa prieinama, padeda apsisaugoti nuo viruso sukeltos ligos esamam sezonui.

Ar skiepai yra veiksmingi?

Vakcinės veiksmingumas gali skirtis ir iš dalies priklauso, ar ir kaip sutampa virusas vakcinoje ir virusai,

plintantys tą sezoną. Jeigu jie sutampa ar beveik sutampa, vakcinės veiksmingumas yra didesnis. Jeigu virusai nesutampa, vakcinės veiksmingumas sumažėja. Tais metais, kai virusai sutapo su vakcina, moksliniai tyrimai parodė, kad vakcinės poveikis siekė nuo 70 iki 90 proc. sveikiems suaugusiems žmonėms.

Ar šio sezono vakcina sutaps su virusu?

Nėra įmanoma iki galo nustatyti, kurie influenza virusai plis tais metais. Gripo virusai nuolat keičiasi ir gali pasikeisti kiekvienais metais ar net kelis kartus per tą patį sezoną. Mokslininkai privalo pasirinkti, kuriuos virusus reikėtų įtraukti į vakciną, kuri pagaminama žymiai anksčiau, nei virusas pradeda plisti visuomenėje. Dėl šios priežasties visada yra galimybė, kad vakcina gali idealiai neatitikti su tais metais paplitusiais virusais.

Ar nesutapusi vakcina gali apsaugoti?

Taip, antikūniai, pagaminti kaip atsakas vakcinai – vienai gripo formai – gali apsaugoti nuo kitų jo formų, tačiau formos turi būti susijusios ir panašios. Nesutapusi gripo vakcina gali būti ne tokia veiksminga, bet vis tiek šiek tiek apsaugoti nuo gripo ligų. Svarbu atsiminti, kad gripo vakcina turi tris viruso formas, tad nors jei viena forma ir nesutampa, vakcina gali apsaugoti nuo kitų dviejų influenza viruso formų. Tai yra ypatingai svarbu žmonėms, turintiems aukštą riziką susirgti gripu.

Kas turėtų skiepytis?

– Kiekvienas 6 mėnesių kūdikis ar vyresnio amžiaus žmogus turėtų gauti gripo vakciną kai tik ji tampa prieinama.

– Žmonės, turintys didesnę riziką gripo ligai, taip pat maži vaikai, besilaukiančios moterys, žmonės su chroninėmis ligomis (kaip astma, diabetas, širdies ar plaučių ligos), su susilpnėjusia imunine sistema, 65 metų ir vyresni.

– Medicinos įstaigų darbuotojai ir bet kas, besirūpinantis didelę riziką turinčiais žmonėmis.

Kaip apsisaugoti?

– Užsidenkite nosį ir burną kosėdami ar čiaudėdami su servetėle ar nosine, po to ją iš karto išmeskite;

– Dažnai plaukite rankas su muilu ir vandeniu. Jeigu muilas ir vanduo nėra prieinami, naudoti žele;

– Venkite liesti akis, nosį ar burną;

– Stenkitės vengti gripu sergančių žmonių;

– Jeigu apsigrote gripu, likite namie mažiausiai 24 valandas po karščio pabaigos ir venkite susidūrimo su kitais žmonėmis;

Priešvirusiniai vaistai?

– Jeigu apsigrote gripu, priešvirusiniai vaistai gali palengvinti ir išgydyti ligą;

– Juos naudokite tik tada, jeigu juos paskyrė gydytojas;

– Priešvirusiniai vaistai skiriasi nuo antibiotikų ir jie nėra parduodami be gydytojo nurodymo;

– Labai svarbu naudoti priešvirusinius vaistus anksti, pirmomis dienomis pastebėjus ligos požymius;

– Požymiai apima karščiavimą, kosulį, gerklės skausmą, slogą, kūno skausmus ar maudimą, galvos skausmą, nuovargį.

Parengta pagal CDC informaciją

PSICHOLOGINĖS PAGALBOS LINIJA

TELEFONAS 1-866-438-7400

Skambinkite nemokamai kiekvieną ketvirtadienį, nuo 6 val. v. iki 9 val. v. (Čikagos laiku)

Konfidencialumas
garantuojamas

PRAHOS LEGENDA

GINTARAS ALEKNONIS

Ar Lietuvos ir Amerikos prezidentų susitikimas yra žinia? – Ne. Tokią išvadą darau perskaitęs praejusios savaitės laikraščius. Ar Lietuvos ir Amerikos prezidentų nesusitikimas yra žinia? – Taip. Ir tokią žinią galima komentuoti mėnesių mėnesius. Kaip paaiškinti? Atrodo, čia neužtenka prisiminti klasikinį bulvarinės žurnalistikos dėsni: jeigu šuo įkando žmogui, tai – ne žinia, o jeigu žmogus įkando šuniui, tai – jau sensacija.

Pirmiausia reiktų suprasti, kad Amerikos ir Lietuvos prezidentų susitikimai nėra tarptautinio gyvenimo įvykiai. Nors ir skaudu tai girdėti, ypač kai dešimtmetį buvome pratina mi manyti, kad kiekvienu tokiu susi-

nežinia, mūsų ar amerikiečių?

Net ir tie, kurie teigiamai vertina D. Grybauskaitės užsienio politiką, svarbiausia – jos posūkį blaivios padėties vertinimo link, vis linksniuoją esą didžioji prezidentės klaida yra ta, kad ji nevažiavo į Prahą gerti šampano. Daug kam nuoširdžiai sunku suprasti, kaip įmanoma atsisakyti tokios garbės.

Ar po susitikimo New York tokios kalbos baigsis? Kažkam taip smagu kalbėti ir kalbėti apie blogėjančius Amerikos ir Lietuvos santykius, fone vis mirgant didžiąjai Vilniaus „nuodėmei“ – taip ir nebaigta CŽV kalėjimų istorijai.

Čia ir vėl reiktų priminti, kad tie kalėjimai – pirmiausia yra mūsų vi-

(...) prezidento Rolando Pakso apkalta buvo Lietuvos gėda. Mes ją išgyvenome ir net bandede paversti pasididžiavimu, naujai giedodami seną giesmę – lietuviai buvo paskutiniai Europos pagony, bet pirmieji surengė apkaltą prezidentui. Iš apkaltos išvadų nepadareme, antraip šiandien nereiktų kalbėti apie CŽV kalėjimus. Tai tik skirtingos tos pačios monetos pusės.

tikimu darome didžiąją politiką. Taip ir neįvykęs mandagus Dalios Grybauskaitės ir Barack Obama pokalbis vakarieniaujant Prahoje nepakeitė pokalbio turinio ir tono po pusmečio pietaujant New York mieste.

Nuo balandžio Lietuvos viešojoje erdvėje puoselėjama Prahos legenda pirmiausia yra vidaus politikos mitas, ir, įdėmiau pasižiūrėję, kaip jis buvo konstruojamas, kiekvienas galėtų daryti savo išvadas.

Kovo 26-ąją Jungtinės Amerikos Valstijos ir Rusija paskelbė susitarusios dėl naujos strateginės ginkluotės ribojimo sutarties, šalių prezidentai sutarė dokumentus pasirašyti balandžio 8-ąją Prahoje. Per dvi savaites pasirengti tokiam susitikimui nėra paprasta ir amerikiečių diplomatai dėjo nemažai pastangų, siekdami B. Obama kelionei suteikti gilesnę simbolinę prasmę. Kitaip sakant, prezidentui reikėjo apsilankymo „kultūrinės programos“, į kurią ir tilpo vakarienė su kolegomis iš Vidurio ir Rytų Europos šalių. Čekijos – susitikimo šeimininkės – žiniasklaidos pirmieji pranešimai buvo keistoki. Teigta, kad į Prahą kviečiami tik kelių valstybių vadovai, akylesnis stebėtojas čia galėjo įžvelgti keistą sutapimą – minėtos kaip tik tos valstybės, kur, kaip įtariama, buvo CŽV kalėjimai. Vėliau vakarienės svečių ratas buvo išplėstas, nors kategoriškai tvirtinti, kad norėta kviešti tik „slaptuosius bendradarbius“, būtų per drąsu.

Kas tuo metu vyko Vilniuje? Mančiau, kad prieš siunčiant kvietimą vakarieniauti, diplomatiniais kanalais visada tyliai išsiaiškina, kokia bus reakcija, kokios galimybės. Prisiminkime, kaip diskretiškai svarstomos, pavyzdžiui, ambasadorių kandidatūros. Tai, kad tuomet Vilniuje į viešumą iškilo klausimas, kas važiuos į Prahą, yra akivaizdus diplomatinės tarnybos darbo brokas. Tik

daus reikalas, dėl kurio nederą kaltinti amerikiečių. Kalti ne tie, kurie siūlė, o tie, kurie darė, kurie sukūrė sąlygas. Tie, kurie buvo išipainioję į slaptųjų sulaikymo centrų kūrimą Lietuvoje, šiandien deda visas pastangas tai paversti vien tarptautine problema. Siekiama įrodyti, kad tai kenkia geram Lietuvos vardui, todėl geriausia būtų patylėti. Taip viliamasi išvengti atsakomybės.

Prisiminkime, kad prezidento Rolando Pakso apkalta buvo Lietuvos gėda. Mes ją išgyvenome ir net bandede paversti pasididžiavimu, naujai giedodami seną giesmę – lietuviai buvo paskutiniai Europos pagony, bet pirmieji surengė apkaltą prezidentui. Iš apkaltos išvadų nepadareme, antraip šiandien nereiktų kalbėti apie CŽV kalėjimus. Tai tik skirtingos tos pačios monetos pusės.

Prahos pilyje, šventojo Vito katedroje, saugoma šventojo Vaclavo karūna. Ji viešumoje parodoma ypatingomis progomis, gal kartą per dešimt ar dvidešimt metų. Nedaug yra Europoje šalių, kurios taip pavyzdžiai saugotų karūnos brangenys. Kartą neatsargiai pajukavau bičiuliui čekui: „Ar žinai, kodėl jūs taip slepiate savo karūną? Juk iš tikrųjų ji priklauso Lietuvai, penkioliktame amžiuje pasiūlėte ją mūsų valdovui Vytautui ir dabar bijote, kad reiks laikytis pažadų.“ Kaip manote, ar Hašeko ir Šveiko tautiečiui buvo juokinga?

Lrt.lt

Gintaras Aleknonis – Lietuvos teatrologas, žurnalistas, humanitarinių mokslų daktaras. 1992–1993 m. dienraščio „Respublika“ kultūros skyriaus redaktorius. 1993–2003 m. „Laisvosios Europos“ radijo Miunchene, nuo 1995 m. – Prahoje bendradarbis. 2006–2008 m. Mykolo Riomerio universiteto sekretorius, nuo 2008 m. Strateginio valdymo ir politikos fakulteto dekanas.

Ar tikrai aš esu holokausto dalininkas?

ROMUALDAS KRIAUČIŪNAS

Mane sureaguoti privertė Andriaus Navicko kaltinimas, kurį perskaičiau šiuose jo žodžiuose: „Jei mes nepriimsime praeities be pagrąžinimų, jei netapsime tos nenuplaunamos istorinės kaltės, kad šimtai tūkstančių žmonių aktyviai dalyvavo holokausto nusikaltimuose, o milijonai baiminosi pasipriešinti, dalininkai, tai šis istorinis pūlinys nuolat nurodys istorinę sąmonę ir neapykantos tragedijos vis kartosis“ (Bernardinai.lt, 2010 m. rugsėjo 23 d.). Atrodo, kad jis nori, jog aš savanoriškai tapčiau „tos nenuplaunamos istorinės kaltės“ dalininku. Ačiū už kvietimą, bet jo atsisakysiu.

Mintyse grįžau į savo asmeninius prisiminimus, susijusius su holokausto tema. Išskyla trys epizodai, įvykę 1941–1944 metais. Tėvo tėviškėje Pakalniuose, kažkur prie Panevėžio, vieną saulėtą popietę išgirdome parkartotinį šaudymą, ateinantį iš netoliese esančio miško. Kitą dieną tėvas mane pasiėmė ir kartu nuėjome į tą mišką. Nuėję radome kelis šviežiai supiltus smėlio kupstus, gal 30 pėdų ilgio. Aplink juos mėtėsi keletas suplėšytų rūbų ir popierių. Neatsimenu, kad tėvas būtų ką sakęs. Įtariu, kad jis mane kartu pasiėmė ne kaip liudininką, bet kaip apsaugą sau.

Antras epizodas susijęs su Berčiūnais, irgi prie Panevėžio. Gyvenome Gustonyse, tad į Berčiūnus retkarčiais eidavome pasimelsti, nors mūsų parapijos bažnyčia buvo Naujamiestyje. Berčiūnuose tuo metu buvo baigiama statyti architekto Muloko suprojektuota bažnytelė. Norint pasiekti tą bažnytelę, reikėjo praeiti pro vasarnamiais apstatytą rajoną. Nežinau, kas ten gyveno, bet vieną sekmadienio rytą atėjus prie tų vasarnamių prieš akis išdygo klaukus vaizdas. Vasarnamiai buvo atviromis durimis, ant šaligatvių primėtyta visokių daiktų, o žmonių – nė kvapo. Tik vėliau sužinojau, kad Berčiūnuose buvo daug Panevėžio žydų vasarnamių.

Trečias prisiminimas nukelia į Gustonis, kur gyvenome. Tėvai buvo pradinės mokyklos mokytojai, mes gyvenome mokyklėlės antrame aukšte. Vieną dieną be jokio paruošimo ar perspėjimo pas mus iš kažkur atvyko gal dvylikos metų mergaitė vardu Bronė. Ji buvo juodų plaukų ir tamsiai rudų akių. Mamos paklausus apie ją, gavau trumpą atsakymą, kad jos tėvai išvyko atostogų ir prašė mamos ją pasaugoti. Mama taip pat paliepė apie jos buvimą pas mus niekam nepasakoti. Tik po daugelio metų supratau, kad jos būta žydaitės. Apie tai plačiau rašiau „Tėviškės žiburiuose“.

Tai tiek mano autentiškų prisiminimų, susijusių su holokaustu. Visa kita informacija susitelkė iš kitų pasakojimų, istorinių šaltinių, nesibaigiančių diskusijų žiniasklaidoje. Internetiniame paieškos puslapyje „Google“ įrašiau „Holocaust in Lithuania“ ir gavau 419,000 nuorodų. Į užklausimą „Jews in Lithuania“ susilaukiau 794,000 nuorodų. Įrašius paiešką lietuviškai „Holokaustas Lietuvoje“, pasirodė 143 nuorodos. Taigi, būtų galima praleisti visą gyvenimą beskaitant ir betyrinėjant šią informaciją.

Neseniai skaičiau Leonido Donskio apmąstymus ir Kęstučio Girniaus atsakymą dėl holokausto. Donatas Januta („Draugas“, 2010 m. rugsėjo 21 d.) taikliai pastebėjo, kad žydų ir lietuvių dialogas tęsiasi. Jis pasiūlė: „Prašydami supratimo, supraskite ir kitus.“ Po poros dienų Vytautas Landsbergis internetiniame dienraštyje Bernardinai.lt priminė, kad holokaustas yra visakeriopa Lietuvos nelaimė, ne tik Lietuvos žydų tragedija. Jis taip pat paminėjo retai minimą faktą, kad žydų procentas birželio tremimuose buvo pats didžiausias.

Naujienų agentūra ELTA rugsėjo 21 d. pranešė, jog Lietuvos Respublikos Seimas, reikšdamas nuoširdžią pagarbą holokausto aukoms, 2011 metus paskelbė Holokausto aukų atminties Lietuvoje metais. Nutarime pabrėžiama, kad Lietuvos žydų netektis nacistinės okupacijos metais yra didžiulė mūsų bendros istorijos tragiškoji dalis. Parlamentarai savo priimtame dokumente pasmerkė nacistinės okupacijos metais nacių ir jų kolaborantų Lietuvoje vykdytą žydų genocidą.

„Žmogiškumas būtų nieko vertas, jeigu užmirštume skaudžią Holokausto tragediją, ištikusią mūsų bendrapiliečius žydus, su kuriais per amžius gražiai sugyvenome, drauge kūrėme ir gynėme mūsų valstybę. Nebūstanti atmintis – mūsų išpareigojimas žuvusiems ir nukankintiems, kad ateityje žmogiškumui neiškiltų pavojus, žmonės, nepabūgę mirties ir stoję ginti gyvybės, išliktų kilnumo pavyzdžiu mums ir mūsų vaikams“, – kalbėjo Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė.

1943 m. rugsėjo 23 d. naciams sunaikinus Vilniaus getą, buvo sunaikinta Vilniaus žydų bendruomenė. Nuo 1990 m. rugsėjo 23 d. ši diena įtraukta į Lietuvos Respublikos atmintinų dienų sąrašą kaip Lietuvos žydų genocido diena.

Europoje priskaičiuojama 6 mln. žydų, tapusių holokausto aukomis. Kai kurie mokslininkai prie holokausto aukų priskaičiuoja ir kitas nacių aukas. Su jomis susidaro 11–17 mln. žmonių. Daugelis gal vis dar prisimenamė, kai 1995 metais LR prezidentas Algirdas M. Brazauskas Izraelio Seime atsipašė už Lietuvos dalyvavimą holokauste. To, aišku, neužteko. Neužteks nei 2011-ųjų metų paskelbimo Holokausto aukų atminimo metais. Neužteks ir A. Navicko skatinimo visiems lietuviams prisiminti savo kaltę ir tapti holokausto dalininkais. O pabaigai noriu vis tiek atsakyti jo paties žodžiais, kad tai buvo seniai ir aš esu niekuo dėtas. Nejaugi viskas tikrai prasidėjo su gimtąja nuodėme – nuo Adomo ir Ievos?

Romualdas Kriaučiūnas – klinikinis psichologas, 2005 m. gavęs JAV LB Kultūros tarybos Žurnalistikos premiją už ilgalaikį darbą žiniasklaidoje.

DETROIT, MI

Detroit lietuvių telkinys džiaugiasi respublikonų kandidatu A. Zaparacku!

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

Visuomenininkas lietuvis Algis Zaparackas tapo respublikonų partijos kandidatu į pareigas Office of County Commissioner 15-tos apygardos (rytų Farmington Hills, MI) rajone. Rugsėjo 22 d., trečiadienį, Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos kultūros centre Southfield, MI ta proga buvo suruoštas priėmimas, skirtas lėšoms rinkti. Renginyje dalyvavo daugiau nei 60 asmenų: politikos veikėjų, vietos lietuvių, draugų, pažįstamų bei A. Zaparacko rėmėjų.

Priėmimas-susitikimas

Renginį atidarė naujas Detroit Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Aleksas Mitrius, pasveikinęs visus apsilankiusius ir pristatęs kandidatą A. Zaparacką.

A. Zaparackas savo kalboje padėjo visiems už jo rėmimą į Oakland County Office of County Commissioner. Jis pristatė tris savo svarbiausius uždavinius ir jų sprendimo kelius. A. Zaparackas sakė, jog remis „Automation Alley“ (aukštų technologijų parką) ir dirbs kartu su Farmington Hills miesto taryba (council) bei Ekonomikos plėtros komisija, remis programas, kurios skatina aukštų technologijų bendroves persikelti į Farmington Hills.

Kandidatas pasisakė už suderinto biudžeto rėmimą ir teigė, jog prieštaras mokesčių pakėlimui, kurie apsunkina asmenis ir mažesnes bendroves. Jis pranešė kartu dirbsi su Oakland apygardos vadovu Brooks Patterson, išlaikant AAA Bond vertinimus ir derins Oakland apygardos biudžetą, naudojant trejų metų ciklo programą.

A. Zaparackas sakė, jog jei jis bus išrinktas, remis Oakland apygardos

Kandidatai į Okland apygardos tarybą A. Zaparackas (viduryje) ir B. Dwyer (d.)

Respublikonų partijos pastangas išlaikyti žmonių pragyvenimo lygį ir gyvenimo kokybę. Būtent tai buvo pradėta daryti Art Elliott, Dan Murphy ir Brooks Patterson vadovavimo laiku.

Buvęs Farmington Hills miesto meras Kenneth Massey savo kalboje pabrėžė darbų svarbą Oakland apygardos ekonomikai ir apygardai, taip pat Respublikonų partijos aktyvų dalyvavimą Farmington Hills mieste.

Bill Dwyer, buvęs Farmington Hills policijos komisaras, dabar 14-tos apygardos kandidatas, sakė, kad nusikaltimų lygis nukrito 21 proc. ir Oakland apygarda finansiškai laikosi gerai. Biudžete visuomet lieka lėšų likutis. Kartu su A. Zaparacku jie sudaro gerą komandą. Jo nuomone, ypač svarbus yra žmonių saugumas. Šis metas yra respublikonų metas, – pabrėžė Bill Dwyer. Jis paragino visus š. m. lapkričio 2 d. balsuoti už A. Zaparacką.

Po gardžios vakarienės toliau įvyko svečių pristatymas ir jų pasi-

sakymai. Michigan lenkų Amerikos kongreso skyriaus pirmininkas Mariusz Szajnert ragino visus balsuoti už respublikonus. Jis pats sakėsi jaučiasi esąs artimas lietuviams. Prieš trejus metus lankėsi Lietuvoje, buvo apsisostojęs Vilniuje. Jis įsitikinęs, jog lietuvių-lenkų ryšys stiprėja tiek JAV, tiek Lenkijoje.

Farmington Hills miesto respublikonų kandidatai į Oakland apygardos tarybą (Board of Commissioners) Bill Dwyer ir mūsų A. Zaparackas pasidalijo savo patirtimi iš susitikimų su balsuotojais. Jie abu bandys nugalėti dabartinį demokratą Steve Schwartz, kuris siekia antros kadencijos, ir demokratą Jim Nash, kuris siekia ketvirtos kadencijos.

Buvo pranešta, kad š. m. rugpjūčio mėnesį respublikono William Dwyer kandidatūra patvirtinta 4,545 balsais, o A. Zaparacko – 3,361 balsu. Demokratai Steve Schwartz gavo 2,925, Jim Nash – 2,912 balsus.

Pirmasis lietuvis, tarnaujantis Oakland apygardoje, Michigan sena-

torius Matt Dunaskiss pasveikino dalyvius ir paragino visus balsuoti už A. Zaparacką. Jos taip pat priminė, kad jo žmona Diane Dunaskiss kandiduoja į Wayne State University tarybą Board of Governor pareigoms.

Amerikos lietuvių respublikonų partijos pirmininkas Jonas Urbonas, dalyvaujantis Respublikonų partijos veikloje daugiau nei 40 metų, pasveikino kandidatą A. Zaparacką ir pasiūlė jam savo pagalbą. Jis pakvietė dalyvius pažiūrėti jo nuotraukas, išdėstytas ant stalų, kuriose įamžinti įvairūs nacionaliniai ir vietiniai Respublikonų partijos renginiai.

Gubernatoriaus kandidato Rick Snyder atstovas pasveikino visus ir paragino balsuoti. Michigan valstijai reikia darbų, būtina įdarbinti šios valstijos gyventojus, – sakė jis.

Baigdamas lėšų rinkimą A. Zaparackas padėjo visiems už dalyvavimą šiame renginyje.

Trumpai apie A. Zaparacką

Norime visuomenę supažindinti su 15-tos apygardos Oakland County Commissioner kandidatu Algiu Zaparacku. Algis gyvena Farmington Hills, MI, 15-toje apygardoje nuo 1976 m. 1963–1971 m. dirbo inžinieriumi automobilių įmonėje „Chrysler Corporation“, 36 metus dirbo vyr. inžinieriumi „Ford Motor Co.“. Su žmona Yolanda užaugino tris dukras: Audrą Baužaitę, Nicole Peters ir Liana Schlissel. Visos trys dukros lankė Farmington Hills mokyklas.

A. Zaparackas yra aktyvus Michigan respublikonų partijos narys, šešerius metus ėjęs Vice Clair of Nationalities pareigas. Gubernatorius Milliken paskyrė A. Zaparacką dirbti Michigan aukštojo mokslo komisijoje (Higher Education Commission), kuris jis išdirbo aštuonerius metus.

Nuo 2009 m. vasario 13 d. A. Zaparackas paskirtas Lietuvos Respublikos garbės konsulu Detroit, MI. Jis daugiau nei 20 metų rašė (ir tebe rašo) į lietuvių spaudą, daugiau nei 30 metų veda „Lietuviškų melodijų“ savaitinę radijo programą (WPON-1160 AM). A. Zaparackas priklauso Baltijos jėzuitų plėtros projekto direktorių tarybai. Jis buvęs Šv. Antano lietuvių parapijos tarybos pirmininkas, ėjęs šia pareigą daugiau nei 20 metų.

Detroit ir jo apylinkės lietuviai sveikina visuomenininką A. Zaparacką ir linki sėkmės rinkimuose š. m. lapkričio 2 d.

Algis Kaunelis ir Regina Juškaitė-Švobienė.

Amerikiečiai svečiai.

Detroit ir jo apylinkės lietuviai sveikina visuomenininką A. Zaparacką ir linki sėkmės rinkimuose š. m. lapkričio 2 d.

Jono Urbono nuotr.

Širdyse sėjame gailesčio grūdą

NIJOLĖ NAUSĖDIENĖ

Taip galima būtų apibūdinti Lietuvos Dukterų draugijos (LDD), vienos iš seniausių lietuvių labdaros organizacijų, veikiančių daugiau nei 50 metų, veiklą. Per tokį ilgą laikotarpį nesuskaičiuotumei, kiek daug žmonių organizacija paglobojo, prigludė, parėmė, kiek į amžinybę išlydėjo. Gyvenime taip jau yra sutvarkyta, kad kiekvienas žmogus pasijus gerai, tik padėjęs kitam. Tad ir jungiamės į bendrą visuomeninę veiklą, jungiamės į organizacijas ir per jas padedame vieni kitiems. Gerumo jausmo vedami š. m. rugsėjo 12 dieną žmonės rinkosi į LDD surengtus iškilmingus metinius pietus.

Nauja „Rudens pietų“ vieta

Pasaulio lietuvių centre, Lemont, surengti „Rudens pietūs“ – ne eiliniai, bet iškilmingi pietūs, anksčiau juos Dukterys rengdavo kur nors kitur, prabangesniuose restoranuose. Pasikeitus organizacijos valdybai, Dukterims praradus, tiksliau – pado-

Programos atlikėja Dalia Zarskienė.

vanojus, savus namelius, teko ieškoti prieglobsčio pas savus – Lemonte. Džiaugiamės, kad galėjome sumažinti bilietų kainą, o kad visas pietų ruošos krūvis krito ant valdybos pečių, dėl to nesirūpinome, nes, kaip sakoma, patingėsi – pralaimėsi. Ir jei salė ne visiškai pilnutėlė buvo, negalėjome skųstis, nes dalyvavo nemažai mums pritariančių ir mūsų veiklą palaikančių žmonių, tad ir mūsų darbas atsimekėjo. Salėje malonu buvo matyti buvusią ilgametę LDD pirmininkę, visiems gerai pažįstamą Emiliją Kieilienę.

Labai gražiai ir meniškai rudens motyvais stalus papuošė valdybos išdininkė Milda Jakštienė. Vicepirmininkė Gražina Kazėnienė ir Milita Lauraitienė tvarkė loterijos laimėjimus – jie buvo tvarkingai, gražiai paruošti, supakuoti ir išdėlioti. Tai buvo neeilinė loterija su itin vertingais laimikiais. Stalų ir vietų užsakyimus tvarkė Aldona Rukuižienė su Gražina Kazėniene – dėl vietų nebuvo jokios grūsties ar neaiškumų.

Remiame visus, ypač vyresnio amžiaus žmones

Pietūs, kaip ir buvo numatyta, prasidėjo 12:30 val. p. p. Visus susirinkusius pasveikino renginių programos vedėja Nijolė Nausėdienė. Trumpu žodžiu ji priminė šių pietų prasmę, kad savo dalyvavimu mes pamiame šios taurios organizacijos veiklą. Be visuomenės pritarimo ir rėmimo ji nebūtų išsilaikiusi daugiau

nei 50 metų. Sunku būtų ir suskaičiuoti, kiek daug pasiaukojusių žmonių joje išdirbo, kiek daug žmonių šios organizacijos buvo paremti, pagloboti. Šiandien LDD ne tik globoja Amerikoje į vargą patekusius lietuvius, bet ir Lietuvoje. Tarp vaiko ir senelio yra tik amžiaus skirtumas – jie abu vienodai nesugeba apsiginti, abu vienodai reikalingi kitų paramos ir dėmesio. Tad LDD daugiausia ir rūpinasi vyresnio amžiaus žmonėmis. Būtų malonu, sakė N. Nausėdienė, kad vis daugiau narių prisijungtų prie organizacijos, prisidėtų prie jos veiklos, nes su kiekvienais metais vienos narės išeina į užtarnautą „pensiją“, o kitos – suvisam į amžinybę. Tylos minute ir atsistojimu pagerbėme amžinybėn išėjusias mūsų seses.

Be garbingų svečių padrašinančio žodžio

Pagal programą turėjo būti garbingų svečių pristatymas, tačiau jų pietuose nebuvo. Net negavome jokio šilto, padrašinančio žodžio iš mūsų LR generalinės konsulės Čikagoje. O gaila! Noromis nenormis prisimeni konsulę Arvydą Daunoravičių, be kurio nepraeidavo nė vienas renginys, nė viena gegužinė, jo šeima visur kartu dalyvavo. Visados ir visur jis pasakydavo šiltus, jausmingus žodžius, visi jusdavome tą šiltą konsulišką globą, pritarimą mūsų veiklai.

Pirmininkės žodis

LDD pirmininkė Irena Grigaitienė trumpai apžvelgė organizacijos veiklą. Paminėjo, kad Dukterims praradus namelius tenka glaustis Lemonte. Nors dar kol kas čia savo kampelio lyg ir neturime, vos tik atsilaisvins koks kampelis, ten ir prisiglausime. O už tą prisiglaudimą mums patiems reikės iš savo pajamų susimokėti. Valdyba stengiasi surinkti lėšų: organizavome pyragų išpardavimą, ruošiamės pietus. Bet tai mažos įplaukos, o juk per metus pasiunčiame net 21,000 dol. paramos mūsų šelpiamiesiems. Todėl tokios sumos mes jokių būdu vien tik renginių metu nesurinksime. Mums labai reikalingas visuomenės dėmesys ir parama. Labai esame dėkingi už bet kokią mums atsiųstą auką, – sakė pirmininkė.

Užbūrusi visą salę

Pietums skirtą meninę programą atliko Dalia Zarskienė. Pasaulio lietuvių centre ją žmonės mato kiekvieną sekmadienį per šv. Mišias, ji atkreipia visų dėmesį savo gražia išvaizda ir elegancija. Kitais sekmadieniais ji šv. Mišių metu veda skaitinius. D. Zarskienė garsėja meniškai papuošiant altorių, tačiau dar nebuvo žinoma kaip dainininkė ir talentinga deklamatorė. Šių pietų metu visi turėjome progos pamatyti jos talentą. Sakoma, kad Dievas kitus žmones apdovanoja su kaupu, taip ir Daliai Dievas talentų nepagailėjo.

Prieš pradėdama savo programą, D. Zarskienė tarė keletą jautrių žodžių apie dosnumą, gerumą. Ji padainavo keletą dainų, labai gražiai nusakančių gėrio, gerų darbų esmę. Gražiai ir jautriai nuskambėjo deklamuojamas Drilingos „Gerumas“. Ne kiekvienam menininkui pavyksta „pagauti“ publiką, D. Zarskienė tiesiog užbūrė visą salę, kurioje tvyrojo

Lietuvos Dukterys surengė „Rudens pietus“.

visiška tyla. LDD dėkoja D. Zarskie- nei už jos paaukotą laiką ir puikiai atliktą programą.

Niekas neatsisakė išbandyti savo laimę

Pietų maldai sukalbėti buvo pakviesta buvusi ilgametė pirmininkė Joana Krutulienė, sugebanti jautriai ir gražiai sukalbėti maldą, tuo labiau, kad tie maldos žodžiai parašyti pačių sesių.

Šiomet „Rudens pietus“ ruošė šeimininkė Vanda Morkūnienė. Viskas labai skaniai buvo paruošta, o ir maisto buvo daug. Pietų metu susirinkusieji atsipalaidavo, aptarinėjo

pietus, gurkšnojo vyną, bendravo vieni su kitais. Pietų metu buvo platunami loterijos bilietai. Nuostabu, jog niekas neatsisakė išbandyti savo laimės. Po pietų vyko loterija, kurią vedė Milita Lauraitienė, jai talkininkavo Gražina Kazėnienė, jai bilietų traukimas. Ačiū joms už gražiai ir tvarkingai vestą loteriją.

LDD dėkinga visiems apsilankiusiems šiuose „Rudens pietuose“, dėkinga visiems, prisidėjusiems savo darbu ar auka. Tikimės visų paramos ateityje ir nesakome sudiev, bet išskiriame iki kito mūsų renginio, tikėdamiesi vėl pasimatyti ir pajusti jūsų paramą mums. Ačiū visiems.

Laiškai, nuomonės, komentarai

PRAJUOKINO

Kaip malonu, kada prajuokina laikraštis. Tada, rodos, ir lauki, kada ir vėl linksimų straipsnių bus. O tas linksmas „Draugas“ – tai š. m. rugpjūčio 31 dienos 10-tas ir 11-tas puslapiai.

10 puslapyje skaitau, kad lietuvių menininkai pirmą kartą dalyvaus Liverpool bienalėje. Pirmiausia turiu prisipažinti, kad, nors ir esu garbaus amžiaus, nežinau, kas yra „bienalė“. Klausiau baltimoriečių draugų, tie ir ne ką gudresni. Vienas sako, kad būtų lyg ir lietuviška aludė. Kitas – gal sporto aikštė? O vienas lyg ir girdėjo, kad taip vadinasi gatvelės už namų, kur laisvo elgesio merginos vaikšto (alėja). Tada pradėjome nagrinėti Žilvino Kempino kūrinių pavadinimą – „Lemnsicate“. Nors „Drauge“ rašoma, kad menininkas žinomas tarptautinėje meno scenoje, gaila, kad niekas nėra apie jį girdėję nei Delaware, nei kaimyninėje Baltimorėje ir, tikriausiai, net nei Amerikoje. Matote... užkliuvo man jo kūrinyje „Lemnsicate“. Žmogus turi būti nepaprastai gabus, nes skulptūra rodo (yra nuotrauka 10 psl.) tris ventiliatorius, lietuviškai – fenus. Jie atrodo kaip tikri, o padaryti net tris ventiliatorių skulptūras – tai ne vaikų darbas. (Beje, turėjau nemalonumų su žmona. Ji nelabai nusimano apie skulptūras, tai kai atšalo orai, užsimanė išmesti ventiliatorių (fenų) iš garažo. Gerai, kad laiku pastebėjau, ir parodęs „Drauge“ trijų ventiliatorių nuotrauką pasakiau, kad nemėtytų meno šedevrų, nepasiklaususi manęs.) Baigiant, mes (net ir mano žmona) norėtume žinoti, ką reiškia „Lemnsi-

cate“? Baltimorietis galvoja, kad katė (cate).

O dabar 11 puslapis. Straipsnio pavadinimas „9 šalys, pasiekusios karščiausią temperatūrą“. Malonu girdėti, kad žmonės nešąla. Pakistane net +53,5 laipsniai šilumos. Vadinasi, tikriausiai karšta, bet, gyvenant Amerikoje, 53,5 nėra blogai. Ir taip per 9-ias valstybes. O kaip būtų, jei būtų temperatūra pateikta Fahrenheitit. Ir išpūdis būtų didesnis, ir nereikėtų galvoti, kaip karšta Pakistane.

Perspėjau žmoną, kad neužsisakytų bilietų per „Finnair“. Jie priima lagaminus iki 23 kg. Ir lagamino ilgis ir plotis turi neviršyti 158 cm. Žmona, aišku, nori žinoti, kaip apskaičiuoti lagamino svorį. Pradedu aiškinti, kad svaras turi 454 uncijas. Sakau, tada padalink iš... ir nespėjau pabaigti aiškinti, kaip skraidanti lėkštė pataikė tiesiai į kaktą. Dabar jau dvi dienas kaip nesikalbame (ačiū, Dievui).

11 puslapyje yra dar vienas straipsnis apie tai, kad Milaną (Italijoje) užplūdo žiurkės. Žiurkės kaip žiurkės, bet kas nustebino mane, kad jie (italai) suskaičiavo jų iki 13 milijonų. Man labai įdomu, kaip jie skaičiavo žiurkes: ar po vieną, ar apytikriai, o gal su kompiuteriu. Bet negali būti 13 milijonų, turi būti daugiau, nes beskaičiuojant žiurkes, jos vis dar veisiasi ir susilaukia mažų žiurkiukų.

Ačiū „Draugui“ už prajuokinimą, daugiau tokių straipsnių.

Jūsų laikraščio skaitytojas
Algirdas Skudzinskas
Middletown, DE

Prezidentė Dalia Grybauskaitė įteikė skiriamuosius raštus Lietuvos atstovui ES Raimundui Karobliui. **Dainiaus Labučio (ELTA) nuotr.**

Prezidentė įteikė skiriamuosius raštus Lietuvos nuolatiniam atstovui ES

Vilnius, spalio 4 d. (ELTA) – Prezidentė Dalia Grybauskaitė įteikė skiriamuosius raštus Lietuvos Respublikos nepaprastajam ir įgaliotajam ambasadoriui, Lietuvos nuolatiniam atstovui Europos Sąjungoje (ES) Raimundui Karobliui. Susitikime pirmadienį aptarti aktualūs ES politikos klausimai ir Lietuvos pasirengimas pirmininkavimui ES 2013-aisiais metais. 42 metų amžiaus diplomatas 1999–2003 metais yra dirbęs Lietuvos nuolatinės misijos

Jungtinių Tautų skyriaus Ženevoje ministru patarėju, nuolatinio atstovu prie Pasaulio prekybos organizacijos. 2003–2007 metais ambasadorius vadovavo Užsienio reikalų ministerijos Ekonomikos bei Užsienio prekybos politikos departamentams. 2007–2010 metais R. Karoblis dirbo Lietuvos nuolatinės atstovybės ES ambasadoriumi ypatingiems pavedimams, primena Prezidentės spaudos tarnyba.

Seimo pirmininkė – pensininkams: noriu jūsų atsiprašyti

Vilnius, spalio 5 d. (DELFI.lt) – Seimo pirmininkė Irena Degutienė dalyvavo Lietuvos pensininkų sąjungos „Bočiai“ surengtame Tarptautinės pagyvenusių žmonių dienos minėjime. Seimo pirmininkė sakėsi apgailestaujanti, kad valdžios institucijos ne visuomet parodo deramą jautrumą ir atidumą pagyvenusiems žmonėms. „Noriu Jūsų ir Jūsų asmenyje – visų pagyvenusių Lietuvos žmonių – nuoširdžiai atsiprašyti. Už tai, kad valstybės institucijos ir jose dirbantys žmonės ne visada būna teisingi, ne visada būna deramai jautrūs savo vyresniesiems piliečiams, kad ne visi sugebam vienodai pasidalinti sunkmečio užgulusią našta. Atsiprašu ir už tai, kad valdžia prob-

lemų akivaizdoje ne visada geba greitai rasti socialiai teisingiausias sprendimus“, – sakė I. Degutienė. Seimo pirmininkė pabrėžė, kad jai būtų daug maloniau su senoliais kalbėtis apie teigiamus dalykus, tačiau tikrovė diktuoja kitokias pokalbių temas. „Žinoma, man būtų daug maloniau su Jumis kalbėtis tik apie geras naujienas, pasakyti, kad galėsime padidinti pensijas, tačiau, deja, ne viskas priklauso nuo mūsų gerų norų“, – sakė parlamento vadovė. Jos nuomone, tokie laikotarpiai visada išryškina žmogiškojo ryšio vertę ir itin svarbus tampa šiltas ir artimas bendravimas, ramus ir nuoširdus žodis, mokėjimas suprasti ir nesukubėti smerkti.

Prasideda žaliosios kortelės loterija

Vilnius, spalio 5 d. (DELFI.lt) – Nors JAV nedarbo lygis vis dar siekia 9,6 procento, vėl milijonai žmonių, tarp jų – ir lietuviai, bandys laimėti imigracinių vizų loterijoje, kuri prasideda spalio 5 d. Amerikiečiai pasirenge išdalyti 50 tūkst. žaliųjų kortelių, kurios užsieniečiams suteikia teisę gyventi ir dirbti JAV. Galimybių laimėti nėra labai daug, nes, pavyzdžiui, pernai loterijoje laimė bandė daugiau nei 12 mln. žmonių. Šiomet, kitaip negu praėjusiais metais, loterija vyks ne du, o viena mėnesį – iki lapkričio 3 dienos. „Kiekvienam loterijos dalyviui laimėti – lygios galimybės, nesvarbu, ar jis turi giminių JAV, ar ne“, – aiškino JAV Valstybės departamento konsulinį reikalų skyriaus pareigūnas John Wilcock. Loterijos dalyviai privalo būti baigę

vidurinę mokyklą ir per pastaruosius penkerius metus turėti dvejų metų darbo, kuriam reikalingas mažiausiai dvejų metų išsilavinimas, stažą. JAV pareigūnas perspėjo, kad žmonės nesusigundytų sukčių bandymais išvilioti pinigų už pagalbą laimėti žaliąją kortelę, nes taip gauti imigracinės vizos neįmanoma. Dalyvavimas loterijoje – nemokamas. Tik tuo atveju, jei žmogus patenka tarp atrinktųjų ir yra pakviečiamas į pokalbį artimiausioje JAV atstovybėje, tenka atverti piniginę. 2012-ųjų loterijos laimėtojams kvietimai į pokalbį nebus siunčiami paštu iš Kentucky konsulinio centro, kaip būdavo iki šiol. Savo statusą kiekvienas loterijos dalyvis turės patikrinti internete po kitų metų gegužės 1-osios (adresu <http://dvlottery.state.gov>).

Vilniaus Lenkijos emigrantai vietoj JAV renkasi kitas šalis

Vilnius, spalio 4 d. (BNS) – Lenkijai 2004 metais įstojus į Europos Sąjungą (ES), šios šalies gyventojai užuot važiavę į Jungtines Valstijas, pradėjo emigruoti į Didžiąją Britaniją, Airiją ir Vokietiją. Tai, remdamasi Washington, DC veikiančio Migracijos instituto ataskaita, praneša Lenkijos naujienų agentūra PAP. Dabar JAV gyvena beveik 500 tūkst. lenkų, kurie gimė Lenkijoje. Iš jų beveik pusė į Ameriką atvyko po 1990 metų. Iš viso Amerikoje gyvena apie 10 mln. lenkų kilmės žmonių. Ataskaitoje nurodoma, kad po 2004 metų lenkų emigrantų srautas nukrypo į ES šalis, ypač Britaniją ir Airiją. Jungtinėje Karalystėje dabar gyvena 520 tūkst. lenkų, iš jų 20 proc. sosti-

nėje Londone. Lenkai Anglijoje pagal dydį sudaro antrą po išeivių iš Pietų Azijos emigrantų bendruomenę. 2009 metų duomenimis, Vokietijoje gyvena beveik 400 tūkst. lenkų. Tai pagal dydį trečia emigrantų bendruomenė po turkų ir italų. Dar beveik 1,3 mln. Vokietijos gyventojų yra vienaip ar kitaip susiję su Lenkija: vieni gimę Lenkijoje, o kiti – į Vokietiją iš Lenkijos emigravusių asmenų šeimose. 2006 metų duomenimis, Airijoje gyvena 63,2 tūkst. lenkų. Lenkijos vyriausiosios statistikos valdybos duomenimis, po 2004 metų iš šalies iš viso išvyko apie pustučio milijono lenkų. Neoficialiais duomenimis, už Lenkijos ribų visame pasaulyje gyvena apie 17 mln. lenkų kilmės žmonių.

Estijos Lietuvių Bendruomenė mini 30-metį

Lietuvos Respublikos ambasadoje Taline surengtas Estijos Lietuvių Bendruomenės trisdešimtmečio minėjimas. Svečiams grojo Estijoje pagal mainų programą šiuo metu studijuojanti Lietuvos muzikos ir teatro akademijos studentė Julija Demidova, kurios mokytoja yra Estijos Lietuvių Bendruomenės narė pianistė Aleksandra Juozapėnaitė-Eesmaa. **ELTA nuotr.**

Vilnius, spalio 4 d. (ELTA) – Lietuvos užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis pasveikino 30-metį mininčią Estijos Lietuvių Bendruomenę.

„1980 metais, Lietuvai ir Estijai dar buvus okupuotoms, įkurti tautinę organizaciją reikėjo ryžto, drąsos ir vienybės – vertybių, vedusių mūsų tautas kelyje į laisvę ir nepriklausomybę, liudytų Lietuvos Sąjūdžio ir Estijos liaudies fronto vėliavų jūroje ir sutvirtintų Baltijos kelyje“, – rašoma ministro sveikinimo laiške, kuris buvo perskaitytas spalio 1 d. Lietuvos ambasadoje Estijoje rengiamame šventiniame minėjime.

Ministras padėkojo Estijos lietuviams už lietuvių kalbos, papročių ir tradicijų puoselėjimą, visiems prisidėjusiems prie Estijos Lietuvių Bendruomenės kūrimo, palinkėjo „kasdieniais darbais tęsti šią mūsų tautai

labai svarbią misiją“.

Minėjime taip pat dalyvavo Lietuvos ambasadorius Estijoje Juozas Bernatoniš, Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento direktorius Arvydas Daunoravičius, dabartinė LB pirmininkė Cecilija Rasa Unt, pirmoji bendruomenės vadovė Milda Marija Trinkytė, Estijos kultūros ministerijos atstovai, baltarusių, lenkų ir čiuvašų bendruomenių Estijoje pirmininkai.

Svečiams muzikinius kūrinius atliko Estijoje pagal mainų programą šiuo metu studijuojanti Lietuvos muzikos akademijos studentė Julija Demidova, kurios mokytoja yra Estijos LB narė pianistė Aleksandra Juozapėnaitė-Eesmaa.

Estijos lietuvių draugija, kuri vėliau tapo bendruomene, buvo įkurta 1980 metų gruodžio 6 dieną.

Šiaulių meras G. Mikšys supainiojo siekius

Šiauliai, spalio 4 d. (ELTA) – Šiaulių meras Genadijus Mikšys supainiojo viešuosius ir privačius siekius, pirmadienį paskelbė Vyriausioji tarnybinės etikos komisija.

Eidamas Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus ir šios savivaldybės mero pareigas G. Mikšys penkerius metus (nuo 2005 m. iki 2009 m.) dalyvavo sprendžiant klausimą, susijusį su jam artimų asmenų turtais interesais – kapinių

vietos Šiauliuose parinkimu, detaliojo plano svarstymu ir tvirtinimu bei kompensacijų asmenims, kurių žemė pateko į šių kapinių teritoriją, skyrimu.

Į šių kapinių teritoriją pateko nusavinta G. Mikšio sutuoktinės tėvams, tetai ir dėdei priklausanti žemės sklypo dalis – 2 ha, už kurią savivaldybė jiems kompensavo 270 tūkst. Lt.

REMKIME DRAUGO FONDA – RŪPINKIMĖS „DRAUGU“!

TEL.: 773-585-95000

Pasaulio naujienos

JAV perspėja savo piliečius dėl teroro pavojaus Europoje

Washington, DC, spalio 4 d. (BNS) – JAV žinybos perspėja amerikiečius dėl padidėjusio terorizmo pavojaus Europoje. Valstybės departamentas paskelbė atitinkamą perspėjimą, praneša JAV žiniasklaida.

JAV piliečiai raginami, esant galimybei, vengti didelių žmonių susibūrimų vietų viešnagės Europoje metu. Anot pranešimų, JAV vyriausybė sunerimusi dėl gautų duomenų apie planuojamus teroristų tinklo „al Qaeda“ išpuolius. Washington rimtai vertina radikalių islamistų išpuolių grėsmę tokiose šalyse kaip Vokietija, Didžioji Britanija ir Prancūzija.

Praėjusią savaitę amerikiečių ir britų žiniasklaida pranešė apie padidėjusią teroro grėsmę Europoje. Rugsėjo 29 d. pasirodė informacija apie tai, kad JAV, Vokietijos, Prancūzijos ir Didžiosios Britanijos specialiosioms tarnyboms pavyko bendromis pastangomis užkirsti kelią serijai stambių teroro išpuolių Europos miestuose, tarp jų Londone, Pary-

žiuje ir Frankfurte. Nepriklausomos kovotojų grupelės turėjo veikti pagal principą „komandos“. Tokiu būdu buvo surengtas išpuolis Mumbajuje, Indijoje, 2008 m. Tuomet nuo teroristų rankos žuvo apie 200 žmonių ir daugiau nei 30 buvo sužeisti.

Teroro išpuoliams Europoje pavyko užkirsti kelią ankstyvosiose stadijose. Vienu svarbiausių momentų kontrteroristinėje operacijoje buvo masiniai aviaciniai smūgiai nepilnuojamais JAV lėktuvais laukiniuose Pakistano regionuose, kur yra įsikūrusios „al Qaeda“ apmokymų bazės. Dėl šių antskrydžių tik 2010 m. rugsėjį amerikiečiams pavyko sunaikinti apie šimtą kovotojų.

Tuo tarpu Europos šalių saugumo tarnybos tęsia antiteroristines operacijas. „al Qaeda“ bazėse Pakistane, Jemene ir Rytų Afrikos šalyse. Specialiųjų tarnybų duomenimis, iki šiol vyksta šimtų mirtininkų apmokymai. Daugelis jų yra Jungtinių Valstijų ir Europos Sąjungos piliečiai.

Buvęs Baltųjų rūmų administracijos vadovas sieks tapti Čikagos meru

Washington, DC, spalio 4 d. (BNS) – Buvęs Baltųjų rūmų administracijos vadovas Rahm Emanuel oficialiai įsitraukė į rinkimų kampaniją dėl Čikagos mero pareigų, nurodoma jo tinklalapyje paskelbtame vaizdo pranešime. Atsistatydinęs Baltųjų rūmų administracijos vadovas R. Emanuel sieks tapti Čikagos meru.

R. Emanuel (d.) – įžvalgus politikas, kurio rinkimų kampaniją remia JAV prezidentas B. Obama.

SCANPIX nuotr.

Imigranto iš Palestinos šeimoje gimęs R. Emanuel, galintis tapti pirmuoju žydų tautybės „Vėjų miesto“ meru, pabrėžia, kad yra užaugęs Čikagoje, taip pat žada kovoti su gaujų smurtu ir ekonomikos problemomis, jeigu būtų išrinktas.

„Kad miestas būtų toks, kokio norime, jame gaujų nariai nebegali atiminėti mūsų moksleivių gyvybių, – sakė jis. – Kad miestas būtų toks, kokio norime, nebegalime taikstyti su esama padėtimi. Kovojant su mūsų biudžeto deficitu negali būti šventų karvių.“

„Taigi, ruošdamasis tapti meru, ketinu ateinančias penkias savaites lankyti mūsų rajonus – bakalėjos krautuves, viešojo transporto sistemos ‘L’ stoteles, kėglines ir dešrainines“, – aiškina R. Emanuel. – Vadinu tai ‘Sakykit, kaip yra’ turu, nes noriu išgirsti iš jūsų – tiesmuka čikagiečių kalba – ką galvojate apie

mūsų miestą ir kaip būsimeis meras ir jūs galite jį pagerinti.“

R. Emanuel paragino įsitraukti į šią veiklą visus visuomenės sluoksnius ir pažadėjo ryžtingai vadovauti miestui. „Mums reikalingi pakankamai tvirti vadovai, kurie pasakytų ‘ne’, kai to reikia, ir būtų pakankamai protingi, kad žinotų, ką vyriausybė gali ir ko negali daryti, – pabrėžė kandidatas. – Per daugelį metų dar kai ko išmokome: kad Čikaga toliau judėtų į priekį, turi dalyvauti kiekviena bendruomenė. Šis miestas priklauso mums visiems, ir kiekvienas asmuo turi vaidmenį kuriant ateitį.“

Pastaruosius 21 metus Čikagai vadovavo Richard M. Daley. Jo tėvas Richard J. Daley buvo šio miesto meras 1955–1976 metais.

R. Emanuel – įžvalgus politikas, anksčiau vadovavęs renkant lėšas R. M. Daley rinkimų kampanijai. Pastarasis rugsėjo 7 d. paskelbė nebesiekiantis septintosios kadencijos. 1993–1999 m. R. Emanuel buvo įtakingas tuomenio JAV prezidento Bill Clinton patarėjas.

2002 m. jis buvo išrinktas į JAV Atstovų rūmus apylinkėje, kur apima dalį Čikagos ir jos priemiesių. Vėliau R. Emanuel su šeima persikėlė gyventi į Washington, DC, 2008 m. pasitraukęs iš Kongreso ir tapęs JAV prezidento Barack Obama biuro vadovu.

Kovoje dėl trečio didžiausio JAV miesto mero pareigų tikriausiai dalyvaus dar bent 20 kitų kandidatų. Laimėti jie gali tikėtis tik užsitikrinę darbininkų ir daugumos afroamerikiečių bei ispanakalbių bendruomenių pasitikėjimą. Pirminius rinkimus numatyta surengti 2011 m. vasario 22 d.

B. Obama akivaizdžiai parėmė R. Emanuel kampaniją, pareiškęs apie savo „su niekuo nepalyginamo“ politinio pagalbininko ir ilgamečio draugo atsistatydinimą. „Sąžininga sakyti, kad nebūtume pasiekę, ką pasiekėme, be Rahm vadovavimo“, – pabrėžė prezidentas.

EUROPA

RYGA

Nepaisant griežtos taupymo politikos, Latvijos gyventojai premjero Valdžio Dombrovskio vyriausybei suteikė mandatą dar vienai kadencijai. Baigus skaičiuoti šeštadienį vykusią parlamento rinkimų rezultatus paaiškėjo, kad ligšiolinė mažumos koalicija gavo 60 proc. balsų. V. Dombrovskis pabrėžė, kad gyventojai „aiškiai balsavo už stabilumą“. Balsavusių rinkėjų apklausa rodo, kad V. Dombrovskio blokas „Vienybė“ gavo 34 vietas ir bus stipriausia frakcija parlamente.

VATIKANAS

Vatikanas ir Italijos vyskupas pasmerkė Italijos ministro pirmininko Silvio Berlusconi per savo gimtadienį papasakotą juokelį apie žydus. S. Berlusconi, kuriam sukako 74 metai, jo pasveikinti susirinkusiems papasakojo anekdotą apie žydą, kuris kas dieną kitam žydui mokėjo po 3,000 eurų, kad šis jį slėptų per holokaustą. „Žydas ir sako: klausimas toks, ar turėtume pasakyti tam žydai, kad Hitleris negyvas ir kad karas seniai baigėsi.“ Juokelis buvo nufilmuotas ir Italijos dienraščio „La Repubblica“ dėka greitai pasklido po internetą.

LONDONAS

Londono metro darbuotojų streikas sutrikdė šalies sostinės požeminių traukinių eismą – Londone neveikė pusė metro linijų, rimtai sutrikdytas kitų metro linijų judėjimas. Siekiant išvengti sumaišties sostinės keleivinio transporto sistemoje, Londono transporto valdyba į miesto linijas papildomai paleido dar 100 keleivinių autobusų, padidino upių transporto pajėgumą ir atidėjo numatytus kelių remonto darbus. Miesto valdžia pasiūlė sostinės ir jos priemiesių gyventojams į darbą vykti dviračiais. Streikuojantys metro darbuotojai protestuoja prieš vadovybės planus sumažinti darbuotojų skaičių bilietų pardavimo vietoje.

BELGRADAS

Serbijos Respublikos, kuri yra serbų vyraujamas pusiau nepriklausomas Bosnijos ir Hercegovinos da-

rinys, prezidentu išrinktas griežtosios linijos serbų nacionalistas Milorad Dodik, rodo paskelbti daliniai rinkimų rezultatai. M. Dodik, kuris šiuo metu užima Serbijos Respublikos ministro pirmininko pareigas, laimėjo sekmadienį vykusius rinkimus, surinkęs 53,13 proc. balsų.

BERLYNAS

Vokietijai minint dvidešimtąsias susivienijimo metines, prezidentas Christian Wulff džiaugėsi šalyje atgimusiu nacionalinio pasididžiavimo jausmu, tačiau taip pat pabrėžė, jog būtina daugiau nuveikti siekiant ištraukti į visuomenę musulmonus ir kitus imigrantus. Po Antrojo pasaulinio karo padalyta Vokietija susivienijo 1990 m. spalio 3 d., praėjus mažiau nei 11 mėnesių po to, kai komunistinė Rytų Vokietija, per kurią nusirito daugiataūkstantinių demonstracijų banga, atvėrė Berlyno sieną.

RUSIJA

MASKVA

Buvęs Maskvos meras Jurij Lužkov, kurį praeitą savaitę iš pareigų pašalino Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev, planuoja vadovauti naujam politiniam judėjimui. 74 metų J. Lužkov užsiminė, kad gali imtis steigti savo „visuomeninį judėjimą“, daugiausiai atspindėsiantį pensininkų ir inteligentų norus. D. Medvedev rugsėjo 28 d. paskelbė dekretą, kuriuo atstatydo 18 metų Maskvos mero pareigose dirbusį J. Lužkov dėl „pasitikėjimo stygiaus“.

AZIJA

BANKOKAS

Tailando teismas atmetė JAV prašymą panaikinti antrą kaltinimų rinkinį ginklų kontrabandininkui Viktor But, kuris kliudo nusikaltėliui išduoti Amerikai. Šis teismo sprendimas atideda V. But išdavimą JAV, nes Rusijos pilietis įtraukiamas į teismo procesą, nesusijusį su prašymu jį išduoti.

BEIJING

Kinijoje prasidėjo paskutinis Jungtinių Tautų (JT) klimato derybų ratas prieš JT viršūnių susitikimą klimato klausimais, prasidėsiantį lapkričio pabaigoje Meksikoje. Per šį susitikimą tikimasi sudaryti derybų teksto planą, kuriuo remiantis bus vedamos derybos Kankune.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

<p>Ocean Freight</p>	<p>Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.</p>
<p>Air Freight</p>	<p>Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.</p>
<p>Auto Export</p>	<p>Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.</p>
<p>Trucking</p>	<p>Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.</p>
<p>Small Packages</p>	<p>Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje</p>

8801 78th Ave *Bridgeview*, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

LYDI ŠVENTADIENIS

26 EILINIS SEKMADIENIS

GARSTYČIOS GRŪDELIS

Br. **RAMŪNAS MIZGIRIS, OFM**

Apaštalai prašė Viešpatį: „Sustiprink mūsų tikėjimą“. O Viešpats atsakė: „Jei turėtumėte tikėjimą kaip garstyčios grūdėlį ir įsakytumėte šitam šilkmedžiui: ‘Išsirauk ir pasisodink jūroje’, – tai jis paklausytų jūsų. Kas iš jūsų, turėdamas samdinių artą ar piemenį, jam grįžus iš lauko sako: ‘Tuojau sėsk prie stalo’? Argi nesako: ‘Prirenk man vakarienę. Susijuosk ir patarnauk, kolei aš valgysiu ir gersiu, o paskui tu pavalgysi ir atsigersi...’? Argi samdiniui dėkojama, kad jis atliko, kas jam liepta? Taip ir jūs, atlikę visa, kas buvo pavesta, sakykite: ‘Esame nenaudingi tarnai. Padarėme, ką turėjome padaryti’”. (Lk 17, 5-10)

Jėzus savo mokiniamis ne kartą pabrėžė tikėjimo svarbą, todėl jie ir prašo: „Sustiprink mūsų tikėjimą“. Tai gražus prašymas: prašoma ne medžiaginių dalykų, ne privilegijų, bet tikėjimo malonės. Tačiau Jėzaus atsakymas stebina.

Žinia, Jėzus mielai vartoja labai išraiškingus simbolius ir paradoksus. Taip yra ir su šilkmedžiu, kuris išsirauna ir pasisodina jūroje. Tokio įvaizdžio griebtasi siekiant išaukštinti tikėjimo galią ir paveikumą. Mato evangelijoje Jėzus vartoja dar mažiau tikroviškesnį įvaizdį: jis kalba apie kalną, keliaujantį iš vienos vietos į kitą (Mt 17, 20).

Tokio fiziškai neįmanomo stebuklo pagrindas yra tikėjimas. Jis gali būti toks mažas kaip garstyčios grūdėlis, bet jo jėga nenugalima. Garstyčia, Palestinoje paplitęs augalas, Senajame Testamente buvo nežinoma. Jėzus ją pavertė Dievo Karalystės simboliu. Jos sėklos mažumas – kontrastas iš tos sėklos išaugusiam medeliui (Mt 13, 32). Tiberiados ežero pakrantės garstyčių augalai siekia net keturis metrus.

Taigi Jėzus šlovina mažo ir didelio antitezę. Tikėjimo liepsnelė gali būti maža, tačiau ji pakeičia visą gyvenimą, kuria meilę Dievui ir artimui. Nes, kaip sako apaštalas Paulius, „jei turėčiau visą tikėjimą, kad galėčiau net kalnus kilnoti, tačiau neturėčiau meilės, aš būčiau niekas“ (1 Kor 13, 2).

Iš čia matome, kad ne tikėjimo dydis yra pats svarbiausias ir visa lemiantis dalykas. Tai – ne kiekybės, bet kokybės klausimas. Tikėjimo užtenka turėti tik garstyčios grūdo didumo, tačiau, tokią sėklele pasėjęs ir prižiūrėjęs, ji išauga į didelį medį – į kasdienišką meilę artimui.

Ir vis dėlto pradžia yra tikėjimas. Vienas Šventojo Rašto tekstas sako: „Kas artinasi prie Dievo, tam būtina tikėti, kad jis yra“ (Žyd 11, 6). Be abejo, kalbėdami apie tikėjimą mes negalime remtis tik Biblija, nes ji yra svarbi tik krikščionims ir iš dalies žydams, bet kitų religijų išpažinėjams ar agnostikams ji yra beveik bevertė.

Tačiau Dievas parašė dvi knygas: viena yra Biblija, o kita – kūrinių. Viena sudaryta iš raidžių, kita – iš daiktų. Ne visi pažįsta ar gali skaityti Šventąjį Raštą, tačiau visi gali skaityti kūrinių knygą. Naktį galbūt dar geriau negu dieną.

„Dangūs apskatinėja Dievo garbę, dangaus skliautas skelbia jo rankų darbą... Jų žinia skamba visoje žemėje, jų žodžiai girdėti iki pat pasaulio pakraščiu“ (Ps 19, 2. 5). Paulius taip pat tvirtina, jog „Dievo neregimosios ypatybės – jo amžinoji galybė ir dievytė – nuo pat sukūrimo aiškiai suvokiamos protu iš jo kūrinių“ (Rom 1, 20).

Moksliui, nepasitelkus idėjos apie Būties egzistavimą anapus pasaulio, vis nepavyksta išsamiai paaiškinti pasaulio. Tam tikra prasme šiandienos mokslas yra arčiau Kūrėjo, negu praetyje. Pažvelkime į žymiąją Didžiojo Sprogimo (angl. „Big Bang“) teoriją, aiškinančią visatos atsiradimo pradžią. Milijardinės sekundės dalyje pereinama iš vienos situacijos, kurioje dar nėra nieko, nei laiko, nei erdvės, į kitą situaciją, kurioje prasideda laikas, egzistuoja erdvė ir iš vienos neįsivaizduojamai mažos materijos dalelės – singuliarinio taško – pasklinda milijardai galaktikų.

Čia ir sustojama, o tam, kas bando eiti toliau, paaiškinama, jog įžūlu kelti klausimą, kas buvo iki šios akimirkos, nes, nesant laikui, neegzistavo ir „prieš tai“ ar „iki tol“; taip pat netaktiška klausti, kur radosi šis singuliarinis taškas, nes nebuvo jokios erdvės, tamsos ar šviesos.

Tačiau „bet“ išlieka. Viena vertus, nekeldami šių klausimų liekame tame pačiame problemos taške, nė kiek nepasistūmėję į priekį. Kita vertus, reikia pripažinti, jog sugrįžti į visatos istorijos pradžią yra lygiai tas pats kaip versti milžiniškos knygos puslapius nuo knygos galo ir pasiekti jos pradžią konstatuoti, jog trūksta pirmojo puslapio.

Tad greičiausiai ir lieka tik bibliinis apreiškimas, mums galintis pasakyti šiek tiek apie šį pirmąjį puslapį. Juk negalima reikalauti iš mokslo, kad jis paaiškintų apie tai, kas buvo iki „Big Bang“, nes pastarasis randasi anapus laiko ir erdvės, tačiau mokslas taip pat neturėtų užverti durų ir pasakyti, jog viskas jau išspręsta.

Žinoma, negalima įrodyti Dievo egzistavimo moksliaiškai. „Dabar mes regime lyg veidrodyje, mįslingu pavidalu“, – sako šv. Paulius (1 Kor 13, 12). Kai saulės spindulys perskrodžia kambarį, mes neregime pačios šviesos, bet regime dulkių, gaunančių ir apreiškiančių šviesą, judėjimą. Taip yra ir su Dievu: mes jo nematome tiesiogiai, bet įžvelgiame jį kaip atspindį daiktų buvime ir judėjime. Tai paaiškina, kodėl Dievas, pirmasis puslapis, nepasiekiamas be tikėjimo.

Delfi.lt

Veronika M. Colsmann, gyvenanti **Barrington, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą bei atsiuntė mums 50 dol. auką. Labai ačiū.

Edvardas Burokas, „Krauju rašyta istorija“ (Vilnius, 2010 m.), 495 psl.

Autoriaus „Pūtėme prieš vėją“ serijos 4-tojo tomo proga

DONATAS JANUTA

1952 metais Edvardas Burokas, tada dar tik 19 metų paauglys, atvežtas į Vilniaus KGB rūmų rūšį, jau iš pat pradžių nepakluso kagėbistų nurodymams: „Staiga pasiutęs [sargybiniš] spyrė man koja į pilvą, ir aš beveik be sąmonės nusiraitau į pastalę. Skausmas ir netikėtumas užtemdė protą. Užmiršęs viską, pakilau ir, užkaukęs kaip sužeistas žvėris, užpuoliau savo kankintojus. Korpusiniam skėliau į akį, o prižiūrėtojui spyriau koja į vyrišką vietą. Nelaukė tokių mano išpuolių, ant grindų raitėsi prižiūrėtojas, o korpusinis, griebęs mane į glėbį, šaukėsi savo bendrų pagalbos.“ Tokios dvasios drąsūs jauni vyrai – vieni buvę partizanai, kiti buvę kariškiai – ir kalėjimuose nepasidavė, toliau tęsdami kovą prieš sovietų valdžią.

Burokas savo „Pūtėme prieš vėją“ knygų serijoje aprašo ne kančias ir vargus Sibiro ir tolimos šiaurės lageriuose ir kalėjimuose. Jis rašo ne apie palaužtus, kenčiančius, badaujančius kalinius, kurių lageriuose netrūko, bet apie ten tęstą kovą, streikus, pasipriešinimus ir sabotажą prieš sovietų valdžią. Autorius, pats organizavęs ir dalyvavęs kalinių streikuose ir sukilimuose, šioje knygų serijoje rašo ir papildo dokumentais ir kitų dalyvių atsiminimais drąsių lietuvių priešinimosi būdus ir pastangas, nors ir baisiausiomis kalėjimų sąlygomis, ir tų kovų pasekmes.

Pagrindiniai veikėjai tose nelygiose kalinių kovose prieš sovietų imperiją buvo vakarų ukrainiečiai ir lietuviai. Ukrainiečiai – nes jie sudarė didžiausią kievienos lagerio grupę. Lietuviai – nes jie buvo geriausiai organizuoti ir sėkmingiausiai pajėgė išlaikyti vienybę tarp savųjų. Sukilimai, su kruviniausiu iš jų, kurį 1954 m. Kengyre sovietai sugebėjo numalšinti tiktaį panaudoję lėktuvus ir tankus, nužudydami maždaug 1,000 kalinių, tarp jų ir lietuvių, pagaliau privertė sovietus išardyti visą gulago kalinių darbo ir kalinimo sistemą.

Pokario metais gimnazistas Burokas Ukmergėje, vėliau Kaune, vadovavo jaunimo pagrindinėms organizacijoms, kurios platino atsisaukimus prieš sovietus, palaikė ryšius su partizanais, padėjo jiems planuoti ir vykdyti žygius prieš sovietų valdžią, valdininkus, jų pagalbininkus. Sakoma, kad tame laikotarpyje Lietuvoje veikė šimtai tokių pagrindinių organizacijų.

Po gimnazijos Burokas buvo pa-

imtas į Raudonąją armiją. Tuo pat metu buvo susekta buvusi gimnazistų pagrindinė grupė, ir Burokas buvo išduotas. Sovietų saugumas pasivijo jį jam tarnaujant tolimuosiuose rytuose, Vladivostoke. Iš ten tardyti į Vilnių jį vežė per Sibiro platumų kalėjimus, per Chabarovską, Irkutską, Novosibirską, Sverdlovską ir Maskvą. Nuteistas Burokas praleido 11 savo jaunystės metų kalėjimuose ir lageriuose, kuriuose visą laiką dalyvavo pagrindinėje veikloje.

Pirmoji šioje serijoje Buroko knyga pasakoja apie jo suėmimą, tardymą ir kalinimą ligi 1955 metų Vorkutos streiko. Antroji knyga skirta 1955 metų Vorkutos lagerio streikui, kuriam vadovavo lietuviai ir kuris buvo pavadintas „Pabaltiečių sukilimu“. Trečioji knyga skirta partizanui, kaliniui, sukilimų Vorkutoje aktyviam dalyviui, 1996 atgimimo metais dalyvavusiam bado streike prie Vilniaus Katedros, a. a. Vytautui Vaineikiui ir jo literatūrinei kūrybai.

Ketvirtoji knyga „Krauju rašyta istorija“ yra rinkinys, liudytojų ir dokumentų ištraukomis papildantis ankstesniuose tomuose aprašytą ilgą Gulago pasipriešinimo istoriją (pradedant nuo 1917 metų revoliucijos). Paminėti didžiausi sukilimai, kurie vyko Norilске ir Vorkutoje 1953 metais ir Kengyre 1954 metais. Kiekviena jų aktyviai dalyvavo lietuviai. Šią ketvirtąją knygą autorius sudarė keturiomis kalbomis (lietuvių, anglų, rusų ir prancūzų) apie Vakaruose mažai žinomą kalinių kovą gulago lagerių sistemoje. (Solženyčinas savo knygoje „Gulago archipelagas“ skiria tik vieną skyrių kalinių pasipriešinimams ir aprašo tiktaį vieną jų – Kengyro sukilimą.)

Kiekvienoje kalboje tekstas užima maždaug 100 puslapių. Anglų kalbos vertimas kai kur galėtų būti tobulėsnis, yra klaidų, vis dėlto jis pajėgia perduoti žinias. Rusų ir prancūzų kalbų vertimų neteko skaityti. Ketvirtos knygos turinys galbūt labiau tinka ne eiliniam skaitytojui, bet tokiam, kuris šiek tiek jau yra susipažinęs su šiais istoriniais įvykiais. Buroko knygoje pasigendu bibliografijos, kai kuriose vietose sutrumpinimams trūksta konkrečių nuorodų (pvz., knygos 26 psl. yra tokia nuoroda „A.Š., p. 299“).

Autorių ir jo raštus esu rėmęs. Ketvirtos knygos išangoje Burokas dėkoja man, kartu ir kitiems rėmėjams, nors prieš išleidžiant ją nebuvau šios ketvirtosios knygos skaitęs.

Prieš skaitydamas šią ketvirtąją autoriaus knygą, su gulago kalinių sukilimų ir pasipriešinimo tema buvau gerai susipažinęs ne tik iš ankstesnių Buroko šios serijos knygų, bet ir iš kitų šaltinių. Ketvirtoji knyga papildė kai kurias mano žinių spragas, paryškino vieną kitą vaizdą.

Eiliniam skaitytojui, besidominčiam šia tema, labiau tiktų pirmoji arba antroji Buroko knyga. Taip pat pasiūlyčiau Broniaus Zlatkaus „Norilsko Vyčiai“ (Vilnius, 1992) ir „Laisvės kovų archyvo“ 34 tomą (Kaunas, 2003). Pirmosios knygos jau senokai knygynų lentynose neguli ir yra sunkiai besurandamos. Tiktaį „Laisvės kovų archyvo“ 34 tomą dar galima gauti Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungoje, (Laisvės alėja 39, Kaunas 44309, Lithuania, telefonas/faxas iš JAV: 011 370 37 323 214.)

„Ambersail” dienoraštis

Nr. 13

Kaip pranešė buriuotojai, ties debesimis juos pasitinka ir škvapai. Lėkdamas per bangas, kartais laivas savotiškai sugirgžda.

„Būna, kad priekine dalimi dusliai ir kietai smūgiuojame į bangą. Susižvalgome... Visi jau girdime būdingus garsus. Būdami viduje, galime atskirti, kada patempiamas grotas – pagrindinė burė, kada reguliuojamas stakselis ir kada visiems reikia bėgti į viršų...” – praneša antroji „Ambersail” įgula, kuriai vadovauja kapitonas Audrius Jasinskas.

Buriuotojams jau teko pamatyti pirmąjį banginį, o vakar vakarienei jachtoje buvo patiekta kuskusas (couscous) su olandišku kumpiu. Pastarasis, aišku, į originalų kuskuso receptą neįeina :) „Labai skanaus” kuskuso receptą ir autorių dar pabandykite išsiaiškinti!

„Ambersail” padėtis 00 val. (Lietuvos laiku) 20° 55' S 18° 00' W

Per lapkričio 11-ąją nuplaukta 227 j/m.

2008-11-13**Su pakitusių plaukimo sąlygomis tūkstantmečio kviesliai jau apsiprato**

Beveik savaitę „Ambersail” plaukia laviruotėje. Kaip praneša „Tūkstantmečio odisės” II etapo įgula, pučia vis tas pats, pietvakarių vėjas. Bet vakar jo buvo mažiau, todėl diena ramesnė nei praėjusios. Keletą valandų laivo pokrypis buvo sumažėjęs tiek, kad pasidarė patogiu vaikščioti ant denio bei apačioje. Apie vidudienį įgula turėjo netgi štilio pauzę. „Visi suskubo naudotis tuo. Kas skalbė, kas užkandžiavo, kas snaudė, bet netrukus vėl pradėjo pūsti, iš dangaus praplūpo lietus ir... mes vėl laviruotėje.”

„Laivo pokrypio kampas, daužymasis į bangas, plaunamas denis, nepatogios sąlygos kajutėje. Visa tai atsiliepia ir miegui, juk gniuždomas ir sukamas laivo korpusas bei rangautas labai girgžda, traška ir riaumoja. Suprastėjo ir maisto kokybė, nes į šonus mėtomame laive pagaminti ką nors įmantresnio tiesiog nėra sąlygų. Laivui stipriai pasvirus, bet koks, kad ir menkas darbelis reikalauja daug, labai daug pastangų. Vien bandant nusiprausti ar išplauti indus laivagalyje turi ką veikti. Tačiau, atrodo, prie viso to jau nejučia pripratome. Turbūt todėl, kad laivą laikome savo namais”, – sako vienas iš II etapo įgulos narių Linas Pakalniškis.

Jo teigimu, įgula per dvi plaukimo savaites labai susigyveno, kiekvienas žino, ko gali tikėtis iš kolegos. Įvyko tam tikras vaidmenų pagal sugebėjimus pasiskirstymas. „Nors, kai žmonių mažai, tai kiekvienam tenka ir vairininku, ir koku, ir santechniku, ir indų plovėju pabūti. Kažkokių nesuskalbėjimų ar įtampos židinių tikrai nėra. Tikimės, taip viskas ir išsilaikys iki pat Cape Town”, – praneša buriuotojas.

Budėjimai vyksta įprastine tvarka – po keturis žmones kas 4 valandas. Keli žmonės pasikeisdami veda laivą, kiti pasirūpina kava, arbata ir užkandžiais, sutvarko kambuzą, išsausina kajutę, išsemia vandenį iš

triumų. Kaskart po budėjimo pildomas laivo žurnalas, aprašomos perdavimo koordinatės, laivo kryptis, oro sąlygos bei kiti reikšmingi nutikimai. Kam nors laive sugedus ar sulūžus, tai priimama kone su džiaugsmu – pagaliau atsirado naujos papildomos veiklos: reikės skaityti taisykles, ieškoti sprendimų, krapštytis, remontuoti, kad gedimai būtų pašalinti.

Kirtę pusiaują, tūkstantmečio kvieslių įgula vandenynė nesutinka kitų laivų. „Plaukiame jau kelinta diena, o prasilenkėme tik su vienu laivu. 'Ambersail' nebelydi ir delfinai. Keista, tačiau pietų pusrutulyje dar nė vieno iš jų nematėme. Tik žuvų skraiduolių pulkai, pabaidyti jachtos korpuso, lekia į šalis. Dėl stipraus bangavimo baigėsi ir žvejybos 'sezonas'. Pastebėjome, kad keičiasi ir vandenyno vandens temperatūra. Jachtos viduje darosi vis vėsiau, iki pusiaujo buvo pati tikriausia pirtis”, – praneša kapitono Audriaus Jasinsko vadovaujamos įgulos narys.

Buriuotojai pastebėjo, kad pradiniam II etapo kelyje numatytas 4,570 jūrmylių atstumas ilgėja iki maždaug 6,000 jūrmylių. Jų teigimu, plaukimo kelias prailgėjo dėl meteorologinių sąlygų. Taigi, keisis ir visos II etapo plaukimo laikas.

„Labai norisi parašyti, kad Cape Town jau netoli! Tačiau pažvelgi į GPS, kurio ekrane – 1,900 jūrmylių, suskaičiuoji, kiek tai būtų dienų, ir supranti, kad priešakyje dar ilgas kelias.

Didelį išpūdį palieka naktiniai budėjimai, kai įgula miega kajutėje, o ant denio – tik keli žmonės. Pats stovi prie vairo, laivas lekia tarp horizontą dengiančių galingų tamsių Atlanto bangų. Šviečiantys žvaigždynai, dangų raižantys meteoritai, kilvateryje blyksintis planktonas. To nupasakosi, nenufotografuos, nufilmuos – tai reikia pajusti. Dar daugiau suvoki, kai pagalvoji apie laive kruopščiai nuo drėgmės paslėptą Lietuvos Prezidento vėliavą ir laiškus tautiečiams. Tuomet užlieja pasididžiavimas sava šalimi, jos istorija ir garbinga „Tūkstantmečio odisės” misija.”

Jachtos „Ambersail” padėtis 00 val. (Lietuvos laiku) 23° 04' S 15° 23' W

Per lapkričio 12-ąją nuplaukta 213 jūrmylių.

2008-11-14**Į pietus!**

Vakar pusdienį praleidome tirdami internetu gautą orų prognozę ir veretindami, kas geriau – ar laviruotė link Afrikos krantų, ar leisti toliau į pietus ir ten, pasigavus palankesnius vėjus, šiausti visu greičiu į Cape Town.

Laviruotė ir priešpriešinės srovės prie Afrikos krantų mažai kam atrodė geras pasirinkimas. Tačiau priekyje, pietuose, pagal jachtos kryptį žadama štilio zona, o tik po to gali pasitikti benueinantis ar naujas ciklonas. Ir vėl trūksta tikslesnės informacijos, kas bus toliau, už kelių dienų.

Vis dėlto pasirinkome pietų kryptį ir jeigu mūsų mielas pagalbinkas Naglis Šulija tikrai uždegs žvakelę vėjų dievams, mums turėtų pasisekti. **Bus daugiau.**

Dantų gydytojai

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių
bei kitų skausmų gydymas

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

SKELBIMŲ SKYRIAUS TEL. 773-585-9500

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

MARGUMYNAI**Pirmą kartą Lietuva švenčia su viso pasaulio vegetarais**

Pasaulinė vegetarų diena pirmą kartą buvo paminėta 1977 m. Amerikoje, vėliau prie šios iniciatyvos prisijungė ir kitos pasaulio šalys.

Galima gyventi be mėsos. Tai bando įrodyti mokslininkai, dietologai, gyvūnų teisių mylėtojai Vilniaus Rotušės aikštėje vykstančiame pasaulinės vegetarų dienos minėjime. Lietuvoje toks minėjimas rengiamas pirmą kartą.

Rotušės aikštėje vykusioje informacinėje šventėje susirinko įvairių sričių specialistai, kurie grovė mitus ir bandė įrodyti, kad net vaikai gali būti vegetarais. Nuo skatinimų pasirinkti sveikesnį gyvenimo būdą neatsiliko ir gyvūnų teises ginančios organizacijos.

Pastarosios bandė atgrasyti piliečius nuo mėsiaėdiškų ipročių rodydamos filmus apie gyvūnų išnaudojimą. Šventės metu vegetarišką maistą tiekiančios kavinės pristatė savo patiekalų sąrašą bei mokė kulinarijų paslapčių.

„Mėsa yra maistas, kuris veda į tamsą. Valgydamas mėsą tu negali būti dvasingas. Visos ligos yra ne tik todėl, kad mes nesportuojame, jos atsiranda ir nuo to, ką mes valgome, kokios yra mūsų mintys. Jeigu mes valgome mėsą, tai mūsų mintys tikrai nebus šviesios” – įkvėpta XIX amžiaus filosofo Vydūno kalbėjo KU

sveikatos mokslų fakulteto studentė Justė.

„Vienus į vegetarizmą atveda sąmoningumas, o kitus ligos. Taip, kad galite pasirinkti” – sakė ajurvedos palapinėje sutikta moteris, kuri pasakojo, kad ir jos ketverių metų vaikas taip pat yra vegetaras. Renginio metu buvo surengta meninė fotosesija. Nepabijojusios šalčio kelios dešimtys merginų liko tik su apatiniais drabužiais ir leidosi aptraukiamos agro plėvele.

Taip buvo imituojama mėsos pakuotė ant kurios Seimo narys Linas Karalius klijavo etiketę „Šviežia žmogiena”. Kol fotografai išijautė pleškino merginas, už nugaros girdėjosi po renginį vaikščiojusios piliėtės replika, kad net ir tokia šokiurojanti fotosesija jos tikrai neatbaudys nuo mėsos valgymo.

Pasaulinė vegetarų diena pirmą kartą buvo paminėta 1977 m. Amerikoje, vėliau prie šios iniciatyvos prisijungė ir kitos pasaulio šalys. Vegetarais dažniausiai tampama dėl gailėsčio žudomiems gyvūnams, sveikatos problemų.

Viktorija Vosyliūtė
Irytas.lt

! „Mažosios Lietuvos enciklopedijos“ IV tomo sutiktuves susirinko nemažai tų, kuriems rūpi Mažoji Lietuva.

MLE IV tomą pristatė Danutė Bindokienė.

Čikagiečiams pristatytas „Mažosios Lietuvos enciklopedijos“ IV tomas

LAIMA APANAČIENĖ

Rugsėjo 10 d. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, atidaryta Mažosios Lietuvos istorinio muziejaus Klaipėdoje suruošta fotografijų parodos „Pirmieji lietuviai Teksase“, kurios sklaidą po JAV kuruoja Dalė Lukienė, JAV LB Kultūros tarybos narė.

Praėjus porai savaitių po šios parodos atidarymo, rugsėjo 26 d. toje pat galerijoje vyko „Mažosios Lietuvos enciklopedijos“ (MLE) IV tomo, Mažosios Lietuvos fondo (Kanada – JAV) ir Mokslo ir enciklopedijų leidybos instituto (Vilnius) leidinio, sutiktuves. Ir paroda, ir puikus leidinys – graži dovana visiems, kam brangus Mažosios Lietuvos istorinis palikimas, to krašto dabartis ir ateitis. Nemažas būrys susirinkusiųjų į knygos pristatymą tarsi bylojo, jog Mažoji Lietuva daug kam yra brangi.

Tarptautinis projektas, trukęs kone 15 metų, baigtas. 1995-aisiais Mažosios Lietuvos fondo (MLF) suvažiavime Čikagoje MLF pirmasis pirmininkas a. a. prof. Vilius Pėteraitis iškėlė mintį ruošti ir išleisti „Mažosios Lietuvos enciklopediją“, kuriai suvažiavimas pritarė.

Fondo valdyba nedelsiant ėmėsi vykdyti priimtą nutarimą. Buvo sudaryta parengiamoji redakcinė valdyba. Jos nariais tapo mažlietuviai, gyvenantys Čikagoje, Toronto bei Montreal, o jos pirmininku V. Pėteraitis.

1996-ųjų birželį profesorius buvo atvykęs į Lietuvą – susitiko su bendraminčiais ir bendradarbiais, aptarė darbo kryptį, metodus, leidinio struktūrą. Prof. dr. Zigmas Zinkevičius sutiko eiti vyriausiojo redaktoriaus pareigas.

Autorių kolektyvas buvo didelis –

apie 300 mokslininkų ir talkininkų iš Lietuvos, Vokietijos, JAV, Kanados, Australijos ir kitų šalių. Svarbų indėlį įnešė mažlietuviai, dabar gyvenantys ne tik Lietuvoje, išsisklaidę po visą pasaulį.

Žinoma, to milžiniško darbo nebūtų buvę galima atlikti, jei ne gautos aukos. Aktyviausi MLE rėmėjai ir talkininkai – Pasaulio Mažosios Lietuvos fondas (JAV, Kanada), Mažosios Lietuvos rezistencinis sąjūdis, išėivijoje gyvenantys Mažosios Lietuvos lietuvininkai, kiti lietuviybės puoselėtojai. Vien šio leidinio sumanytojas V. Pėteraitis paaukojo per 44,000 dol., o kur dar didžiulis būrys aukotojų, daugiau ar mažiau prisidėję, kad besidomintys Mažąja Lietuva gautų tokią puikią dovaną.

Apie tai ketvirtojo MLE tomo pristatyme kalbėjo dabartinis Mažosios Lietuvos fondo tarybos pirmininkas ir Mažosios Lietuvos lietuvių draugijos ilgametis pirmininkas Vilius Trumpjonas, atidaręs popietę Čiurlionio galerijoje ir pristatęs susirinkusiems popietėje dalyvavusių šio fondo ir draugijos narius.

Knygą susirinkusiems pristatė buvusi ilgametė dienraščio „Draugas“ vyr. redaktorė Danutė Bindokienė, prisipažinusi, kad Mažoji Lietuva – sena jos meilė.

Paskutinį IV tomą sudaro R-Ž (Rahn-Žvižėžeris) raidėmis prasidedantys straipsniai. Tęsiant ankstesnių tomų tradicijas visapusiškai aprašoma Mažoji Lietuva: jos gamta, miestai, miesteliai ir kaimai, jų istorija, žmonės, jų visuomeninis, politinis, kultūrinis, konfesinis gyvenimas, spauda, švietimas, ūkinė veikla, buitis.

Daug vietos skiriama iškiliams

Popietės dalyviai (iš kairės): akompaniatorius Manigirdas Motekaitis, solistė Nida Grigalavičiūtė, Mažosios Lietuvos Fondo tarybos pirmininkas Vilius Trumpjonas ir buvusi „Draugo“ vyr. redaktorė Danutė Bindokienė.

šio krašto žmonėms: Vydūnui, Martynui Liudvikui Rėzai, Ievai Simonaitytei, Erdmonui Simonaičiui, Jonui Vanagaičiui, Dovui Zauniui ir kt., skelbiami išsamūs straipsnių ciklai apie žvejybą ir žuvių apdorojimą, įvairius žemės ūkio darbus, vestuvių, šermenų ir kitus papročius.

Straipsniuose pateikiama informacija papildo gausios iliustracijos – archyvinės nuotraukos, piešiniai, žemėlapiai, dokumentų ir leidinių kopijos.

„Su ketvirtojo MLE tomo išleidimu į lietuvių kultūrinio paveldo skrynią įdėtas dar vienas milžiniškas įnašas, kuriam galbūt gali prilygti tik 'Lietuvių enciklopedijos' 36 tomai, išleisti Amerikoje (Boston). MLE širdis ir siela prof. V. Pėteraitis vertai atsistoja šalia LE leidėjo Juozo Kapočiaus. Jiems priklauso visos mūsų tautos padėka ir pagarba“, – kalbėjo prelegentė.

D. Bindokienė taip pat pasidžiaugė, kad darbas ties IV tomu nesustoja. Enciklopedija svarbi ne tik žmonėms, kurie neteko savo tėvynės prie Nemuno ir Priegliaus, bet ir jų palikuonims, kurie dažnai atvyksta į Kaliningrado sritį ir buvusį Klaipėdos kraštą. Vyresnieji nori vėl išvysti savo gimtąsias ir jaunystės vietas, jaunesnieji – susipažinti su vietovėmis, apie kurias pasakoja jų tėvai ir seneliai. Enciklopedija naudinga ir vokiekalbiams, besidomintiems istorija, ir žurnalistams bei mokslininkams. Ruošiamasi sutrumpintą enciklopediją išleisti anglų, vokiečių ir kt. kalbomis.

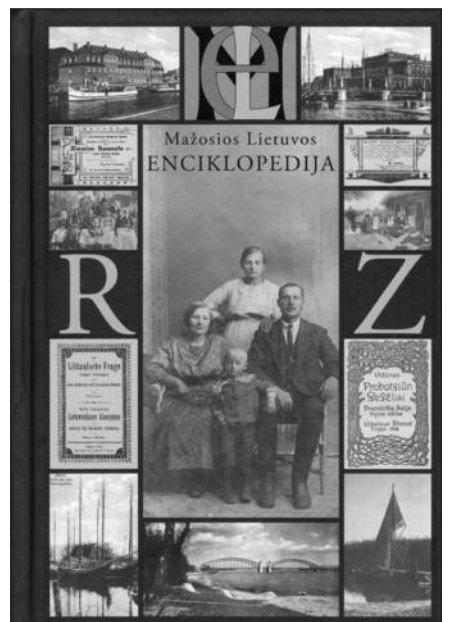
Puikų D. Bindokienės pranešimą skaitytojai greitu laiku galės perskaityti „Draugo“ šeštadieniniame kultūros priede.

Popietę renginio dalyvius šildė buvusios klaipėdietės Lietuvių Operos solistės Nidos Grigalavičiūtės atliekamos lietuvių liaudies dainos, ištraukos iš operų ir operėčių. Jai talkino akompaniatorius Manigirdas Motekaitis.

Pasibaigus popietei susirinkusieji neskubėjo skirstytis – kas pirkė naująją enciklopedijos tomą, kas domėjosi anksčiau Mažosios Lietuvos fondo išleistomis knygomis, kas skanavo čikagiečių mažlietuvių suruoštus gardesius. O dar kiti apžiūrino taip derančią šioms knygos sutiktuvėms parodą „Pirmieji lietuviai Teksase“.

Mažosios Lietuvos lietuvių draugijos ilgametis išdininkas Ramūnas Buntinas siūlė įsigyti Fondo išleistų knygų. **Laimos Apanavičienės** nuotraukos

Virtuali paroda Viliaus Gaigalaičio 140-osioms gimimo metinėms paminėti

Nacionalinėje bibliotekoje Viliaus Gaigalaičio 140-osioms gimimo metinėms paminėti parengta virtuali paroda „Vilius Gaigalaitis – Mažosios Lietuvos sūnus, gyvenęs vardan tikėjimo ir lietuviybės“.

Vilius Gaigalaitis – filosofijos mokslų daktaras, teologas, Lietuvos liuteronų Bažnyčios kunigas, vienas iškiliausių Mažosios Lietuvos visuomenininkų, tautinio susipratimo kėlėjas ir kovotojas dėl lietuviybės išlaikymo, Klaipėdos krašto atskyrimo nuo Vokietijos ir prijungimo prie Lietuvos idėjos šalininkas.

Vilius Gaigalaitis.

Parodai medžiaga atrinkta iš Nacionalinės bibliotekos Retų knygų ir rankraščių skyriaus fondų, prof. habil. dr. Domo Kauno asmeninio archyvo, Lietuvos centrinio valstybės archyvo bei Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto rinkinių.

Vilius Gaigalaitis gimė 1870 m. rugsėjo 27 d., Naujienos kaime, Ragainės apskr. – mirė 1945 m. lapkričio 30 d. Bretten, Vokietija. Baigęs Žukų liaudies mokyklą pora metų triūsė savo tėvų Mikelio Gaigalo (Mikelis Gaigals – taip jo pavardė buvo rašoma Viešvilės parapijos raštuose) ir Edės Austyn ūkyje. 1886 m. Klaipėdos liutvinkų bažnyčios kunigas Janis Pipiras parengė jį tolesniam mokymuisi Klaipėdos Luizės ir Tilžės gimnazijose. 1888 m. įkūrė slaptą švietišką organizaciją Baltija.

Baigęs Tilžės gimnaziją 1892 m., studijavo iš pradžių Karaliaučiaus, vėliau Berlyno universitetuose teologiją ir filosofiją, papildomai – lyginamąją kalbotyrą, istoriją; lankė Lietuvių kalbos seminaro užsiėmimus, dalyvavo senosios istorijos mokslinės draugijos „Prussia“ veikloje. Karaliaučiaus universiteto profesoriaus Adalbert Bezenberger paragintas, tyrinėjo „Wolfenbüttelio postilę“. Už šią mokslinę analizę 1900 m. birželio 22 d. Karaliaučiaus universiteto Filosofijos fakulteto mokslo taryba jam suteikė filosofijos mokslų daktaro laipsnį.

1900–1902 m. kunigavo Ramučių, 1902–1915 m. Priekulės, 1915–1919 m. Katyčių parapijose. Visuomeninę veiklą V. Gaigalaitis pradėjo 1903 m., išrinktas į Prūsijos landtagą; jo nariu buvo iki 1918 m. Apie šį laikotarpį savo atsiminimų knygoje

jis rašė: „...Man Priekulėj bekunigaujant, atsilankė pas mane keli įžymūs lietuviai, mane gundydami priimti kandidatūra deputirtu į Prūsų Karalystės seimą ir atstovauti Klaipėdos ir Šiliakarčiamos apskričių, nurodydami ant to, kad aš lietuviams galėčiau ten daug gero atsiekti, ypač atsižvelgiant ant išlaikymo lietuvių kalbos mokyklose, bažnyčiose ir valdininkijoje“. Taigi landtage jis gynė lietuvių tautinius interesus, ypač karo metu veikdamas vokiečių valdžios sferas, kad būtų pripažinta Lietuvos nepriklausomybė, taip pat rašė straipsnius į vokiškus laikraščius apie lietuvių tautą, jos padėtį. 1918 m. buvo išrinktas Tilžėje įkurtos Prūsijos lietuvių tautos tarybos pirmininku, vėliau buvo išrinktas atstovu į Lietuvos Valstybės Tarybą. 1919 m. dirbo Kaune, o prancūzams užėmus Klaipėdą, grįžo ten ir dirbo Lietuvių Taryboje. V. Gaigalaitis buvo išrinktas į pirmąją Klaipėdos krašto Direktoriją, o antroje, būdamas atsakingas už mokyklas, parengė įstatymą apie lietuvių kalbos vartojimą mokyklose.

1911 m. jis vedė vokiečių Marie Dietze, tapusią ištikima gyvenimo drauge, supratusių ir rėmusių vyro lietuviškąją veiklą. 1922 m. vadovavo Klaipėdos krašto lietuvių delegacijai Ambasadorių konferencijoje, sprendusioje tolesnį šio krašto likimą. 1925–1933 m. V. Gaigalaitis buvo Lietuvos evangelikų-liuteronų Sinodo lietuvių senjoru ir Konsistorijos prezidentu, o 1933 m. tapo Klaipėdos krašto Lietuvių susivienijimo ir organizacijų atstovybės Tarybos pirmininku. Jo kultūrinė ir mokslinė veikla plati ir reikšminga: jis dalyvavo Lietuvių literatūros draugijos, Lietuvių mokslo draugijos veikloje, palaikė ryšius su daugeliu žinomų kultūros ir mokslo žmonių, dalyvavo tarptautinėse mokslinėse konferencijose Wittenbergo, Rygoje, Pasaulio bažnyčių sąjungos kongresuose Cambridge, Oxford ir kt. 1905–1939 m. vadovavo veikliai labdaros ir kultūros draugijai „Sandora“, redagavo ir leido „Pagalba“. 1922 m. jis įkūrė „Aukuro“, 1924 m. Klaipėdos krašto ir miesto muziejaus, 1926 m. mokyklų draugijas, žymiai sustiprinusias lietuvių kultūros pozicijas Klaipėdos krašte. Kartu su kitais įtikino Lietuvos Respublikos Seimą įkurti Kauno universitete Evangelikų teologijos fakultetą, kur 1929 m. pakeltas ekstraordinarinis profesoriumi.

Klaipėdos kraštą 1939 m. okupavus naciams, pasitraukė į Didžiąją Lietuvą, gyveno Kretingoje, aptarnavo Gargždų parapiją. 1940 m. Lietuvai netekus Nepriklausomybės, emigravo į Vokietiją. Nacių policijos priežiūroje gyveno Bretten.

Paskutinis V. Gaigalaičio noras buvo įvykdytas. Jo ir žmonos palaikai buvo atgabenti į Lietuvą ir su derama pagarba 1994 m. kovo 26 d. palaidoti Elniškės kapinaitėse prie Priekulės.

Apdovanotas II ir III laipsnio Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordinais, Lietuvos Nepriklausomybės 10 metų jubiliejinio medaliu, o Latvijos universitetas 1933 m. jam suteikė teologijos Garbės daktaro vardą.

Nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos info

www.draugas.org

PADĖKA A † A ONA BAUŽIENĖ STANKAITYTĖ

Mirė 2010 m. rugpjūčio 8 d. Palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse iš Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos.

Nuoširdi padėka dalyvavusiems koplyčioje atsisveikinime su velione ir dalyvavusiems bažnyčioje šv. Mišių metu bei palydėjusiems į kapines.

Dėkojame aukojusiems šv. Mišioms, labdaros organizacijoms ir už užuojautas bei gėles.

Dėkojame kunigams, aukojusiems šv. Mišias bei vargonininkams Grabliauskams už giedojimą šv. Mišių metu.

Esame dėkingi karsto nešėjams, laidojimo namų direktoriui Petkui ir jo talkininkams už malonų patarnavimą.

Labai ačiū visiems.

Nuliūdę artimieji

Margumynai

Protingiausi gyvūnai pasaulyje

Ar tikrai šunys, katės, beždžionės ir net varnos nesugeba mąstyti, mylėti, užjausti? Naujais mokslininkų tyrimai rodo, kokie iš tiesų protingi, net žmogiški yra gyvūnai. Esą pakankamai sudėtingas kombinacijas išprotauja net kiaulės.

Mokslininkų duomenimis protingiausi gyvūnai pasaulyje yra:

Žiurkės. Jos ne veltui naudojamos įvairiems bandymams. Manoma, kad žiurkių psichologija labai panaši į žmonių. Spėjama, kad jos net sapnuoja panašiai. Žiurkės puikiai užuodžia ir girdi, neretai pasitelkiamos ieškant bombų ar minų.

Aštuonkojai. Jie laikomi viena protingiausių jūros gyvūnų. Aštuonkojai sugeba žaisti, yra smalsūs ir turi gerą atmintį.

Balandžiai. Daugelis juos laiko tiesiog kvailais didmiesčių teršėjais, bet iš tiesų jie yra gana gudrūs. Pavyzdžiui, balandžiai gali atpažinti kelis šimtus atvaizdų net praėjus keleriems metams. Jie taip pat atpažįsta save veidrodyje.

Voverės. Jos atkaklios ir turi puikią atmintį, todėl yra daugelio sodininkų siaubas. Voverės yra prisitaikiusios gyventi šalia žmonių. Jos ne tik kaupia maisto atsargas žiemai, bet netgi sugeba apsimesti jį paslėpusios, kad suklaidentų galimus vagis.

Kiaulės. Jos kriuksti ir yra purvinos, bet kartu ir protingos. Teigiama, kad kiaules dresuoti lengviau nei šunis ar kates.

Varnos. Jos ne tik sugeba naudoti įrankius, kad pasiektų lesalą ar vandenį. Pavyzdžiui, didmiesčiuose, kuriuose auga riešutmedžiai, išradin-

gos varnos riešutus specialiai numeta ant gatvės, kad automobilių ratai sutraiškytų kevalą.

Drambliai. Jie turi puikią atmintį, naudoja įrankius ir valo pašarą, kurį ēda. Be to, žinoma, kad drambliai ypač rūpinasi kitais savo genties atstovais.

Orangutanai. Manoma, kad už juos protingesni tik žmonės. Bendrauti tarpusavyje orangutanai yra sukūrę specialią sistemą ir laukinėje gamtoje gyvena bendruomenėmis.

Delfinai. Neatmetama, kad delfinų intelektas net aukštesnis negu žmonių. Be to, jie yra vieninteliai gyvūnai, gebantys bendrauti savotiška kalba. Skiriama apie 30 garsų, kuriuos bendraudami skleidžia delfinai.

Sutrumpinta

lrytas.lt

MARGUTIS II LIETUVIŲ RADIJO LAIDOS

2711 W. 71st Street, Chicago, IL 60629

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v. klausykite seniausios Amerikoje lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIJO LAIDAS GALITE GIRDĖTI INTERNETU www.wcev1450.com

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Mieliems skaitytojams primename**, kad „Draugo“ administracija laukia dienraščio pokylio loterijos bilietėlių šaknelių.

◆**Socialinių reikalų skyrius Lemonte** kviečia į filmų popietę. Spalio 6 d., trečiadienio, 1 val. p. p. popietę bus skirta režisierės, dokumentinių filmų ciklo „Mūsų miesteliai“ kūrėjos Nijolės Baužytės darbo 20-mečiui pažymėti. Filmai rodomi PLC skaitkloje.

◆**Lietuvių rašytojų draugija, vadovaujama** rašytojos Stasės Petersonienės, sekmadienį, spalio 10 d., 2 val. p. p. kviečia poezijos ir dailės mėgėjus į Čiurlionio galeriją, Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL, kur vyks kun. dr. K. A. Trimako eilėraščių knygos „Jis man dovanojo būti“ aptarimas ir jo darbų paroda „Gyvi gyvojo glėbyje“. Ištraukas iš recenzijų knygai skaitys Daiva Petersonaitė, Marijus Prapuolenis, Liubomira Šniurevičienė ir Virginija Mauručienė. Savo kūrybą skaitys Kęstutis A. Trimakas. Programoje dalyvaus solistė Vilma Skučienė ir Vilmos Meilutytės vadovaujamas Cicero lietuvių choras. Bus galima įsigyti naująją K. Trimako knygą.

◆**Socialinių reikalų skyrius Lemonte** praneša, kad spalio 10 d., sekmadienį, Pasaulio lietuvių centre po 11 val. r. šv. Mišių nuo 12 val. p. p. iki 2 val. p. p. didžiosios salės vakarinėje dalyje bus galima pasiskiepyti nuo gripo ir plaučių uždegimo (Pneumonia and Flu shots). Primename, kad einant skiepytis su savimi reikia turėti „Medicare“ kortelę.

◆**Spalio 15 d., penktadienį, Willowbrook Grand Ballroom** (8900 S. Archer Ave., Willow Springs, IL) vyks Irenos Starošaitės ir Žilvino Žvagulio koncertas „Noriu šventę švęst“. Pradžią 9 val. v. Tel. pasiteirauti 708-839-1000.

◆**Spalio 22 d., penktadienį: Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, bus**

atidaroma jungtinė Lietuvos menininkų darbų paroda. Pradžią 7:30 val. v. Informacija tel. 708-574-3992 arba 708-307-8632.

◆**Spalio 23 d., šeštadienį, Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, Lemont, vyks Lietuvių Fondo ruošiamos menininkų darbų parodos atidarymas.** Pradžią 6 val. v. Paroda veiks iki lapkričio 6 d. (LF pokylio). Daugiau informacijos el. paštu admin@lithfund.org.

◆**Lapkričio 20 d., šeštadienį Deer Path viešbutyje, Windsor Hall, 255 E. Illinois Rd., Lake Forest, IL 60045, vyks JAV LB Waukegan-Lake County apylinkės „Rudens puota“.** 7 val. v. užkandžiai, veiks baras. Vaisės – 7:45 val. v., po jų – šokiai. Vietas prašome užsisakyti iš anksto. Pokylio pelnas bus skirtas lietuviybės išlaikymui mūsų apylinkėje. Daugiau informacijos tel. 847-668-1731.

IŠ ARTI IR TOLI...

◆**Mielosios mokytojos, V. Kudirkos** lituanistinė mokykla kviečia Jus ir Jūsų artimuosius bei draugus į Mokytojų dienos šventę. Ji įvyks spalio 10 d. 12 val. p. p. Šv. Petro ir Povilo parapijos salėje, 211 Ripley Pl., Elizabeth, NJ 07206. Lauksime visų su nekantrumu.

◆**Spalio 10 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Maironio parke, 52 So. Quinsigamond Ave., Shrewsbury, MA 01545, koncertuos legendinė grupė iš Šiaulių „Vairas“.** Bilieto kaina – 20 dol. Bilietus galite užsisakyti tel. 508-799-5469 arba el. paštu Irene Mark@aol.com (Irena Markevičienė); tel. 508-410-1397 arba el. paštu variantas23@hotmail.com (Vytas Braškis); tel. 508-410-1774 arba el. paštu Kaunas-07@gmail.com (Artūras Varnas).

◆**Spalio 16 d., šeštadienį, Lenkų kultūros fondo salėje (177 Broadway, Clark, NJ 07066) koncertuos Žilvinas Žvagulis ir Irena Starošaitė.** Daugiau informacijos – tel. 732-713-5108.

Gražindami „Draugo“ pokylio loterijos bilietėlių šakneles aukojo: 110 dol. Joan A. Stoskus, Palos Park, IL; 100 dol. Joseph Mikulis, Westchester, IL; Benigna Butler, Chicago, IL; Marija Kuprys, Riverside, IL. 60 dol. Vidmantas Raisys, Mercer Island, WA; Audra Reivydas, Northridge, CA; Antanas Adomaitis, Manchester, CT; Malvina Klivecka, Woodhaven, NY; Immaculate Conception Convent, Putnam, CT; Teklė Bogusas, Boston, MA.
Nuoširdžiai dėkojame už aukas.

„Draugo“ metinis pokylis
vyks š. m. spalio 30 d.
Willowbrook Ballroom salėje
8900 S. Archer Ave., Willow Springs, IL 60480

Kokteiliai – 4 val. p. p.
Vakarienė – 5 val. p. p.

Maloniai kviečiame visus atvykti.

Bilietus užsisakyti galima
„Draugo“ administracijoje
tel. 773-585-9500.

New York – dėmesys Litvakų kultūros paveldui

Rugsėjo 27 d. New York miesto universitete ministras Audronius Ažubalis atidarė vieno geriausių Lietuvos fotomenininkų Raimondo Paknio fotografijų parodą „Tylos gausmas“, skirtą Lietuvos žydų kultūros paveldui atminti. Renginio svečius pasveikino New York miesto universiteto Podiplominių studijų centro direktorius William P. Kelly, to paties universiteto Queen's College profesorė Evan Zimroth. Ministras A. Ažubalis sveikinimo kalboje pažymėjo itin prasmingą ir svarų litvakų indėlį ne tik Lietuvos kultūrai, bet ir mokslo bei ekonomikos raidai, tuo pačiu apgailestaudamas, kad holokausto metais visa tai buvo nepataisomai sunaikinta. „Vien sutelktų jėgų pagalba, pasinaudodama kitų valstybių patirtimi, Lietuva vis aiškiau suvokia savo praradimus. Iš tiesų didžiųjų, kad litvakų palikuonys tampa prezidentais, ministrais pirmininkais, ministrais Izraelyje, daugybė litvakų yra garsūs politikai, ekonomistai, kultūros ir meno srities profesionalai, pasklidę po didžiąsias pasaulio valstybes“, – kalbėjo ministras. Ministras pažymėjo, kad 2011 metai Lietuvoje bus skirti holokausto aukoms atminti, tad šios parodos atidarymas New York yra vienas įžanginių renginių, skatinantis ne tik prisiminti didžiosios tragedijos skausmą, bet skatinantis supratimą ir viltį.

Parodoje rodomose nuotraukose pristatomi daugiau kaip penkis šimtus turinčios Lietuvos žydų istorijos atspindžiai – sinagogų, ješivų, kapinių ir kitų su žydų gyvenimu susijusių vietovių vaizdai.

Parodos autoriai – fotografas Raimondas Paknys, dailininkas Izakas Zibucas, Vilniaus universiteto jidiš kalbos, kultūros ir literatūros

LR užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis (dešinėje) Yivo žydų tyrimų instituto vykdančiajam direktoriui dr. Carl J. Rheins įteikia LR užsienio reikalų ministerijos garbės ženklą „Lietuvos tūkstantmečio žvaigždė“.

LR generalinio konsulato New York archyvo nuotr.

profesorius Dovid Katz.

Paroda yra nuo 2008 m. vykstančios vystomojo bendradarbiavimo programos „Lietuvos, Baltarusijos ir Kaliningrado sinagogų tyrimai“ dalis. Programą įgyvendina Vilniaus žydų kultūros ir informacijos centras kartu su Vilniaus dailės akademija, valstybiniu Baltarusijos ir Kaliningrado I. Kant universitetais.

Renginio metu ministras už nuopelnus plėtojant ryšius tarp Lietuvos ir litvakų diasporos Amerikoje buvusiam ilgamečiam Yivo žydų tyrimų instituto vykdančiajam direktoriui dr. Carl J. Rheins įteikė Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos garbės ženklą „Lietuvos tūkstantmečio žvaigždė“.

LR generalinio konsulato New York info

Zarasų rajono Matiukų kaimo žmonės džiaugiasi gausiu šių metų bulvių derliumi ir po lietaus Aukštaitijoje gerai augančiais grybais.

Dalios Stonienės nuotraukos specialiai „Draugui“ iš Lietuvos